



AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST

Broj: 0102-7670/1
Podgorica, 29.12.2025. godine

**PLAN RADA
ZA 2026. GODINU**

Podgorica, decembar 2025. godine

SADRŽAJ

1.	REZIME PLANA RADA AGENCIJE ZA 2026. GODINU	3
2.	UVOD	10
3.	PLAN AKTIVNOSTI	12
3.1.	NORMATIVNI DIO	12
3.2.	TEKUĆE AKTIVNOSTI	14
A.	Vođenje i održavanje registara i baza podataka Agencije	15
B.	Zaštita konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija	19
C.	Vođenje odvojenog računovodstva univerzalnog poštanskog operatora	23
D.	Univerzalne usluge	24
E.	Upravljanje radio frekvencijskim spektrom	26
F.	Upravljanje numeracijom	35
G.	Prava i zaštita interesa korisnika	37
H.	Planiranje elektronskih komunikacionih mreža i elektronske komunikacione infrastrukture	43
I.	Zaštita elektronskih komunikacija	44
J.	Vršenje nadzora u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti	44
K.	Realizacija mjera iz strateških dokumenata u čiju realizaciju je uključena Agencija	45
L.	Ostale aktivnosti Agencije	46
3.3.	IZRADA PLANOVA, IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA O TRŽIŠTIMA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKE DJELATNOSTI	47
3.4.	SARADNJA SA INSTITUCIJAMA U CRNOJ GORI I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA	48
3.4.1.	Saradnja sa državnim organima i institucijama u Crnoj Gori	48
3.4.2.	Saradnja sa međunarodnim institucijama	50
3.4.3.	Organizacija međunarodnih skupova i radionica	52
3.5.	OBEZBJEĐIVANJE MATERIJALNO-TEHNIČKIH I JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA	55
A.	Razvoj i održavanje materijalno-tehničkih kapaciteta	55
B.	Jačanje kadrovskih kapaciteta i stručno usavršavanje	57
4.	CILJEVI I INDIKATORI USPJEŠNOSTI	58
5.	IZVRŠENJE PLANA RADA	63

1. REZIME PLANA RADA AGENCIJE ZA 2026. GODINU

Polazne osnove za izradu Plana rada Agencije za 2026. godinu predstavljaju Zakon o elektronskim komunikacijama i Zakon o poštanskim uslugama, kao i drugi zakoni i podzakonski akti kojima su utvrđene nadležnosti Agencije. Plan rada je usklađen i sa strateškim dokumentima Crne Gore i obavezama koje proizilaze iz procesa pravnog i institucionalnog usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Planom rada za 2026. godinu obuhvaćene su aktivnosti u sljedećim oblastima:

- normativne aktivnosti u oblasti elektronskih komunikacija, poštanske djelatnosti i povezane regulative,
- tekuće regulatorne i nadzorne aktivnosti iz nadležnosti Agencije,
- saradnja sa institucijama u Crnoj Gori i međunarodnim institucijama,
- obezbjeđivanje materijalno-tehničkih i jačanje administrativnih kapaciteta Agencije.

Normativne aktivnosti

U okviru normativnih aktivnosti u 2026. godini, Agencija će nastaviti da aktivno i kontinuirano učestvuje u izradi, izmjenama i primjeni zakona i podzakonskih akata iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti, sa ciljem potpunog usklađivanja nacionalnog regulatornog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije i relevantnim međunarodnim standardima. Poseban fokus biće usmjeren na pružanje stručne podrške nadležnim organima u procesu transponovanja i implementacije novih EU akata, uključujući *Digital Services Act (DSA)*, *Digital Markets Act (DMA)*, sporazuma o pristupanju Crne Gore jedinstvenom EU tržištu rominga (RLAH – *Roam Like At Home*), *Gigabit Infrastructure Act (GIA)*, kao i na pripremu odgovarajućih nacionalnih normativnih rješenja koja će omogućiti njihovu dosljednu i efikasnu primjenu u praksi.

Agencija će, u okviru svojih zakonskih nadležnosti, učestvovati u izradi i davanju stručnih mišljenja na nacрте zakona i podzakonskih akata, kao i u izradi sopstvenih podzakonskih propisa neophodnih za sprovođenje Zakona o elektronskim komunikacijama i Zakona o poštanskim uslugama. Ove aktivnosti obuhvatiće po potrebi dodatno normativno uređivanje ključnih pitanja, uključujući zaštitu prava i interesa korisnika, regulaciju tržišta i podsticanje konkurencije, upravljanje ograničenim resursima, uređenje univerzalnih usluga, kao i obezbjeđivanje bezbjednosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga, u skladu sa savremenim regulatornim principima i praksom Evropske unije.

Posebna pažnja biće posvećena obezbjeđivanju pravne sigurnosti, jasnoće i predvidivosti regulatornog okvira, kroz usklađivanje postojećih propisa sa novim zakonskim rješenjima i razvojem evropske regulatorne prakse, kao i kroz sistematsko i kontinuirano praćenje njihove

primjene. Na osnovu analiza efekata primjene novih i izmijenjenih propisa, Agencija će identifikovati eventualne regulatorne praznine, neusklađenosti ili poteškoće u primjeni i, u skladu sa tim, inicirati izmjene i dopune normativnih rješenja, radi unapređenja njihove efikasnosti i primjenljivosti.

Uporedo sa tim, kroz normativne aktivnosti Agencija će doprinositi jačanju institucionalnih kapaciteta i efikasnijem funkcionisanju ukupnog regulatornog sistema, uz aktivnu i kontinuiranu saradnju sa državnim organima, međunarodnim institucijama i regulatornim tijelima drugih država. Ovakav pristup omogućiće dosljednu primjenu zakona i podzakonskih akata, unapređenje regulatorne prakse i stvaranje stabilnog, predvidivog i usklađenog pravnog okvira za dalji razvoj elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti u Crnoj Gori.

Tekuće aktivnosti

Tokom 2026. godine Agencija će nastaviti sa intenzivnim regulatornim i nadzornim aktivnostima u oblasti rominga, sa posebnim fokusom na dalju implementaciju režima „roaming kao kod kuće“ (RLAH) u regionu Zapadnog Balkana i sistematsko praćenje primjene važećih odluka kojima su propisana sniženja veleprodajnih i maloprodajnih cijena roming usluga. Posebna pažnja biće posvećena nadzoru nad primjenom dodatno sniženih veleprodajnih cijena prenosa podataka koje stupaju na snagu od 1. januara 2026. godine, kao i dosljednom sprovođenju Deklaracije o romingu između Evropske unije i regiona Zapadnog Balkana, kojom su utvrđeni maksimalni maloprodajni iznosi za prenos podataka u romingu za period 2023–2028. godine. U tom kontekstu, Agencija će aktivno učestvovati u inicijativi usmjerenoj ka uključivanju regiona Zapadnog Balkana u jedinstveni EU RLAH režim, kroz sprovođenje analize usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, identifikovanje potrebnih izmjena zakona i podzakonskih akata, kao i kroz učešće u bilateralnim i multilateralim konsultacijama sa Evropskom komisijom, regulatornim tijelima država članica EU i regiona, kao i nadležnim nacionalnim institucijama. Ove aktivnosti imaju za cilj stvaranje normativnih i institucionalnih preduslova za dalje približavanje Crne Gore jedinstvenom digitalnom tržištu Evropske unije i unapređenje zaštite interesa krajnjih korisnika roming usluga.

U okviru aktivnosti koje se odnose na zaštitu korisnika i javnu bezbjednost, Agencija će tokom 2026. godine nastaviti da, u saradnji sa nadležnim ministarstvima, ITU i operatorima elektronskih komunikacija, aktivno učestvuje u razvoju i implementaciji sistema javnog upozoravanja (Public Warning System – PWS). Aktivnosti će obuhvatiti koordinaciju uvođenja i unapređenja tehnologija za masovno obavješćavanje stanovništva, uključujući cell broadcast, lokacijski bazirane SMS poruke i druge komplementarne komunikacione kanale, uz poseban fokus na obezbjeđivanje tehničke interoperabilnosti sistema, njegove pouzdanosti i dostupnosti, kao i usklađenosti sa evropskim standardima i najboljom praksom, u cilju efikasne zaštite života, zdravlja i imovine građana.

Agencija će tokom 2026. godine kontinuirano voditi, ažurirati i unapređivati ključne registre i baze podataka iz svoje nadležnosti, uključujući registre operatora elektronskih komunikacija i poštanskih operatora, registar dodijeljenih radio-frekvencija, registar numeracije, registar elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, kao i evidencije pozivnih znakova i MMSI brojeva. Posebna pažnja biće posvećena daljoj digitalizaciji i interoperabilnosti informacionih sistema, unapređenju transparentnosti, kao i razvoju novih funkcionalnosti, uključujući implementaciju novog integrisanog Registra operatora, redizajn registra numeracije i modernizaciju sistema za prikupljanje, obradu i analizu tržišnih podataka.

U 2026. godini Agencija će sprovoditi analize relevantnih veleprodajnih tržišta u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama i Smjernicama Evropske komisije, koje obuhvataju primjenu testa tri kriterijuma, procjenu prisustva operatora sa značajnom tržišnom snagom (SMP) i razmatranje potrebe za geografskom segmentacijom tržišta. Na osnovu rezultata sprovedenih analiza, regulatorne obaveze će se, u zavisnosti od utvrđenog stanja konkurencije, ukidati, prilagođavati ili ponovo uvoditi, uz kontinuirano praćenje tržišnih segmenata na kojima je *ex ante* regulacija ukinuta. Istovremeno, Agencija će nastaviti aktivnosti u vezi sa primjenom i nadzorom troškovnih modela (*top-down* CCA/LRIC i *bottom-up* LRIC), regulacijom veleprodajnih cijena, obračunom prosječno ponderisanog troška kapitala (WACC), kao i praćenjem sprovođenja regulatornih obaveza operatora sa značajnom tržišnom snagom, uz intenzivne aktivnosti u oblasti rominga.

U oblasti univerzalne usluge u elektronskim komunikacijama, Agencija će tokom 2026. godine pratiti sprovođenje obaveza od strane novoimenovanih operatora univerzalne usluge, uz kontinuiranu analizu dostupnosti i kvaliteta pruženih usluga i praćenje eventualnog nastanka neto troška.

Agencija će nastaviti nadzor nad primjenom odvojenog računovodstva i obračunom neto troška univerzalne poštanske usluge, u saradnji sa univerzalnim poštanskim operatorom i eksternim konsultantima, uz praćenje usklađenosti sa važećim troškovnim modelom. U zavisnosti od rezultata sprovedenih analiza i praktične primjene postojećeg okvira, Agencija će, po potrebi, inicirati izmjene i dopune relevantnih podzakonskih akata, sa ciljem obezbjeđivanja transparentnosti, održivosti sistema i zaštite konkurencije u poštanskoj djelatnosti.

U poštanskoj djelatnosti, aktivnosti će biti usmjerene na obezbjeđivanje propisanog kvaliteta univerzalne poštanske usluge, praćenje održivosti sistema, regulaciju cijena, verifikaciju obračuna neto troška, kao i reviziju mjerenja kvaliteta univerzalne poštanske usluge putem nezavisne institucije, u cilju očuvanja interesa korisnika i stabilnosti sistema univerzalne usluge.

Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom tokom 2026. godine predstavljaće jednu od ključnih kontinuiranih aktivnosti Agencije i biće usmjereno na racionalno, efikasno i bezbjedno korišćenje

ovog ograničenog prirodnog resursa, u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, propisima Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU), Evropske konferencije administracija za poštu i telekomunikacije (CEPT) i relevantnim evropskim regulatornim okvirom. Aktivnosti će obuhvatiti planiranje i dodjelu radio-frekvencija, vođenje i unapređenje odgovarajućih registara, kontinuiranu kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra, kao i intenzivnu međunarodnu koordinaciju radi sprječavanja i otklanjanja prekograničnih štetnih interferencija. Posebna pažnja biće posvećena nadzoru ispunjenosti obaveza iz izdatih odobrenja, uključujući zahtjeve u pogledu teritorijalne pokrivenosti i kvaliteta usluga u javnim mobilnim mrežama, kao i pripremama za buduće regulatorne i tehničke izazove, naročito u kontekstu daljeg razvoja 5G mreža, digitalne radio-difuzije i učešća Crne Gore u međunarodnim procesima planiranja i koordinacije radio-frekvencija.

U 2026. godini Agencija će nastaviti aktivnosti upravljanja numeracijom kroz dodjelu i nadzor nad korišćenjem numeracijskih resursa, održavanje i dalje unapređenje elektronskog registra numeracije, kao i sprovođenje tehničkih i regulatornih mjera u vezi sa implementacijom ISPO sistema za promjenu operatora. Poseban segment aktivnosti odnosiće se na praćenje i podršku migraciji M2M numeracije na numeracijski opseg sa SDN kodom „71“, uz poseban fokus na pouzdanost sistema, kontinuitet usluga i usklađenost sa važećim tehničkim i regulatornim zahtjevima.

U oblasti prava i zaštite interesa korisnika, Agencija će tokom 2026. godine nastaviti sa sprovođenjem aktivnosti usmjerenih na obezbjeđivanje visokog nivoa zaštite krajnjih korisnika elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga, u skladu sa važećim zakonodavstvom i najboljom evropskom regulatornom praksom. Aktivnosti će obuhvatiti vođenje postupaka vansudskog rješavanja sporova po prigovorima korisnika, praćenje ponuda operatora i izmjena ugovorenih uslova, kontrolu usklađenosti opštih uslova i korisničkih ugovora sa zakonom, kao i nadzor nad primjenom novih prava korisnika propisanih Zakonom o elektronskim komunikacijama, uključujući primjenu sažetka ugovora, transparentnost informisanja, zaštitu prava na kvalitet usluga i obezbjeđivanje otvorenog pristupa internetu. Pored navedenog, Agencija će nastaviti aktivnosti na unapređenju informisanosti i edukacije korisnika kroz objavljivanje uporednih pokazatelja kvaliteta usluga, održavanje i dalji razvoj alata za mjerenje brzine pristupa internetu i poređenje cijena usluga, kao i kroz unapređenje komunikacije sa javnošću i sprovođenje istraživanja javnog mnjenja. Posebna pažnja biće posvećena zaštiti prava ranjivih kategorija korisnika, uključujući obezbjeđivanje pristupačnosti informacija i usluga licima sa invaliditetom, kao i daljem razvoju elektronskih kanala za podnošenje prigovora i komunikaciju sa Agencijom, u cilju jačanja povjerenja korisnika i unapređenja ukupnog nivoa zaštite njihovih prava i interesa.

Agencija će davati stručna mišljenja i saglasnosti u postupcima planiranja i izgradnje elektronskih komunikacionih mreža i infrastrukture, uključujući nove nadležnosti koje se odnose na davanje saglasnosti na glavne projekte u objektima visokogradnje i saobraćajnoj infrastrukturi, kao i pitanja ostvarivanja prava nužnog prolaza i obezbjeđivanja pristupa postojećoj fizičkoj infrastrukturi. Ove

aktivnosti biće usmjerene na omogućavanje efikasnog razvoja mreža, racionalno korišćenje prostora i infrastrukture i obezbjeđivanje ravnoteže između interesa operatora, korisnika i vlasnika nepokretnosti.

Aktivnosti Agencije u 2026. godini obuhvatiće i sprovođenje mjera usmjerenih na zaštitu integriteta, pouzdanosti i bezbjednosti elektronskih komunikacionih mreža i usluga, u skladu sa važećim propisima iz oblasti informacione i sajber bezbjednosti. U tom okviru, Agencija će sarađivati sa nadležnim državnim organima i drugim relevantnim institucijama u oblasti zaštite kritične infrastrukture, razmjenjivati informacije o rizicima i prijetnjama, te pratiti primjenu propisanih bezbjednosnih mjera od strane operatora elektronskih komunikacija.

Pored toga, Agencija će sprovoditi redovni i vanredni inspekcijski nadzor u oblasti elektronskih komunikacija, kao i stručni nadzor u oblasti poštanske djelatnosti, sa ciljem obezbjeđivanja dosljedne primjene zakona, podzakonskih akata i pojedinačnih regulatornih odluka. Nadzorne aktivnosti biće usmjerene na kontrolu ispunjenosti propisanih obaveza operatora, postupanje po inicijativama i pritužbama, kao i na preduzimanje odgovarajućih mjera u slučajevima utvrđenih nepravilnosti. U zavisnosti od eventualnih izmjena zakonodavnog okvira, razmotriće se i mogućnost proširenja nadležnosti Agencije u dijelu inspekcijskog nadzora u poštanskoj djelatnosti.

Agencija će tokom 2026. godine učestvovati u realizaciji mjera iz relevantnih nacionalnih strateških dokumenata, uključujući strategije u oblasti digitalne transformacije, razvoja 5G mreža, sajber bezbjednosti, poštanske djelatnosti i zaštite potrošača, kao i u praćenju i implementaciji novih akata Evropske unije, poput *Digital Services Act* (DSA), sporazuma o pristupanju Crne Gore jedinstvenom EU tržištu rominga (RLAH), *Digital Markets Act* i *Gigabit Infrastructure Act* (GIA). Ove aktivnosti zahtijevaće kontinuirano jačanje organizacionih, kadrovskih i finansijskih kapaciteta Agencije, kako bi se obezbijedila pravovremena i efikasna primjena novih nadležnosti.

U okviru ostalih aktivnosti u 2026. godini, Agencija će nastaviti sa jačanjem institucionalnih kapaciteta kroz unapređenje sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola, standardizaciju internih procedura i dalju unutrašnju reorganizaciju, sa ciljem obezbjeđivanja efikasnog, transparentnog i zakonitog obavljanja svih poslova iz svoje nadležnosti. Posebna pažnja biće posvećena primjeni i redovnom ažuriranju politike upravljanja rizicima, registra rizika i plana tretmana rizika, ažuriranju poslovnih procesa, unapređenju sistema planiranja, izvještavanja i razmjene informacija, kao i jačanju interne i eksterne komunikacije, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i principima dobrog upravljanja. Paralelno sa tim, Agencija će sprovoditi aktivnosti usmjerene na prilagođavanje organizacione strukture novim i proširenim nadležnostima, standardizaciju poslovnih procesa, jačanje međusektorske koordinacije, kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenih, kao i dalji razvoj informacionog sistema i informacione bezbjednosti, čime će se obezbijediti stabilna i održiva osnova za kvalitetno izvršavanje regulatornih, nadzornih i razvojnih funkcija Agencije.

Saradnja sa institucijama u Crnoj Gori i međunarodnim institucijama

Saradnja sa državnim organima i institucijama u Crnoj Gori tokom 2026. godine biće usmjerena na nastavak planske, sistematične i kontinuirane koordinacije sa nadležnim ministarstvima, nezavisnim regulatornim tijelima, inspekcijskim i nadzornim organima, organima državne uprave i jedinicama lokalne samouprave, sa ciljem efikasnog sprovođenja zakona, podzakonskih akata i javnih politika u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti. Ova saradnja obuhvatiće razmjenu relevantnih podataka i informacija, izradu i davanje stručnih mišljenja, saglasnosti i analiza, učešće u radu međuresornih radnih grupa i komisija, kao i koordinaciju u postupcima planiranja i izgradnje elektronske komunikacione infrastrukture, upravljanja ograničenim resursima, zaštite prava korisnika i obezbjeđivanja javne bezbjednosti. Poseban fokus biće usmjeren na saradnju u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, uključujući transponovanje i sprovođenje novih EU akata, kao i na zajedničku realizaciju strateških i reformskih mjera definisanih relevantnim nacionalnim strateškim dokumentima. Kroz ovakav oblik saradnje, Agencija će doprinositi jačanju institucionalnih kapaciteta, dosljednoj primjeni propisa, unapređenju međuinstitucionalne koordinacije i stvaranju stabilnog, predvidivog i efikasnog regulatornog okvira u Crnoj Gori.

Na međunarodnom planu, tokom 2026. godine Agencija će nastaviti aktivno i sadržajno učešće u radu evropskih i međunarodnih organizacija i foruma iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti, sa ciljem praćenja savremenih regulatornih i tehnoloških trendova, razmjene iskustava i daljeg unapređenja nacionalne regulatorne prakse. Posebna pažnja biće posvećena saradnji sa institucijama i tijelima Evropske unije, kao i relevantnim međunarodnim organizacijama, radi jačanja kapaciteta Agencije i pravovremenog prilagođavanja domaćeg regulatornog okvira dinamičnim tržišnim i tehnološkim promjenama. Agencija će nastaviti aktivno učešće u radu Tijela evropskih regulatora za elektronske komunikacije (BEREC), uključujući njegove upravljačke strukture (Predsjednik Savjeta je izabran za člana Miniborda BEREC-a za 2026) i stručne radne grupe, kao i saradnju u okviru Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU), Evropske konferencije administracija za poštu i telekomunikacije (CEPT), u okviru kojih je predstavnik Agencije izabran za koordinatora po tački agende 9.2 WRC-27 koja se odnosi na razmatranje poteškoća ili nekonzistentnosti u primjeni Propisa o radiokomunikacijama u kontekstu Izvještaja Direktora ITU Biroa za radiokomunikacije (BR), kao i drugih relevantnih međunarodnih foruma. Kroz ove aktivnosti obezbijediće se doprinos razvoju zajedničkih regulatornih stavova, razmjena tehničkih i regulatornih znanja i jačanje regionalne i međunarodne koordinacije, naročito u oblasti upravljanja radio-frekvencijskim spektrom i pripremi učešća delegacije Crne Gore na Svjetskoj konferenciji o radiokomunikacijama koja će se održati 2027. godine (WRC-27), zaštite konkurencije i prava korisnika. Paralelno sa tim, Agencija će razvijati i unapređivati bilateralnu i multilateralnu saradnju sa regulatornim tijelima drugih država, posebno zemalja regiona i država članica Evropske unije, kroz zajedničke projekte, stručne posjete, radionice i programe tehničke

pomoći, čime će se omogućiti prenos dobrih regulatornih praksi, jačanje institucionalnih kapaciteta i efikasnije uključivanje Crne Gore u evropske i međunarodne regulatorne procese.

Obezbjeđivanje materijalno-tehničkih i jačanje administrativnih kapaciteta

Agencija će u 2026. godini sprovoditi aktivnosti usmjerene na jačanje materijalno-tehničkih i administrativnih kapaciteta, sa ciljem obezbjeđivanja adekvatnih ljudskih, tehničkih i organizacionih resursa neophodnih za efikasno izvršavanje postojećih i novih nadležnosti. Poseban fokus biće usmjeren na plansko jačanje kadrovskih kapaciteta kroz kontinuirano stručno osposobljavanje postojećeg ekspertskeg kadra, a po potrebi i kroz zapošljavanje dodatnog kadra, naročito u oblastima kao što su upravljanje radio-frekvencijskim spektrom, zaštita prava korisnika, analiza tržišta, digitalne usluge, sajber bezbjednost. Paralelno sa tim, nastaviće se unapređenje materijalno-tehničke osnove rada, uključujući nabavku, modernizaciju i održavanje specijalizovane opreme, informacionih sistema i softverskih alata potrebnih za obavljanje regulatornih, nadzornih i kontrolno-mjernih aktivnosti. Posebna pažnja biće posvećena razvoju i jačanju informacionog sistema Agencije, obezbjeđivanju pouzdanih tehničkih uslova za rad kontrolno-mjernih centara i sistema za monitoring RF spektra, unapređenju informacione i sajber bezbjednosti. Jačanje kapaciteta pratiće dalja optimizacija organizacione strukture i unutrašnjih procesa, unapređenje sistema planiranja i upravljanja ljudskim resursima, kao i obezbjeđivanje potrebnih finansijskih sredstava, čime će se stvoriti stabilna i održiva osnova za kvalitetno, nezavisno i efikasno obavljanje regulatornih i nadzornih funkcija, u skladu sa nacionalnim potrebama i evropskim standardima.

2. UVOD

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija) je nezavisni regulatorni organ koji u vršenju javnih ovlaštenja u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti obavlja regulatorne i druge poslove utvrđene zakonom, i u obavljanju ovih poslova ne smije primati ni tražiti uputstva od državnih i drugih organa i organizacija ili drugih lica.

Polazne osnove za izradu Plana rada Agencije za 2026. godinu predstavljaju: Zakon o elektronskim komunikacijama ("Sl. list CG", 100/24 od 18.10.2024) (u daljem tekstu: Zakon), Zakon o poštanskim uslugama ("Sl. list CG", br. 57/11, 55/16, 55/18 i 84/24) i Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina ("Sl. list CG", br. 1/22). Članom 181 Zakona o elektronskim komunikacijama propisane su nadležnosti Savjeta Agencije i istim je u stavu 1 tačka 6 propisano da Savjet Agencije donosi godišnji Plan rada i Finansijski plan Agencije. Shodno članu 196 Zakona o elektronskim komunikacijama godišnji plan rada Agencije sadrži podatke o ciljevima, indikatorima uspješnosti i aktivnostima koje su potrebne za realizaciju tih ciljeva, kao i srednjoročne planove i politike Agencije.

Plan rada Agencije obuhvata i obaveze Agencije koje proizilaze iz:

- Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. godine;
- Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2022-2026. godine;
- Strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027. godine;
- Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori 2024-2028. godine;
- Strategije za prevenciju i suzbijanje nasilnog ekstremizma, terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma 2025-2030. godine;
- Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma 2022–2025. godine;
- Nacionalnog plana za razvoj mreža za širokopojasni pristup internetu 2025-2029. godine i
- Akcionog plana Nacionalnog programa zaštite potrošača.

Plan rada Agencije je takođe usklađen sa obavezama Agencije koje proizilaze iz drugih zakona: Zakona o inspekcijskom nadzoru, Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, Zakona o javnim nabavkama, Zakona o radu, Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, Zakona o upravnom postupku, Zakona o računovodstvu, Zakona o reviziji, Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakona o zaštiti konkurencije na tržištu, Zakona o sprečavanju korupcije, Zakona o zaštiti ličnih podataka, Zakona o elektronskoj upravi, Zakona o slobodnom pristupu informacijama, Zakona o uređenju prostora, Zakona o izgradnji objekata, Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, Zakona o zaštiti životne sredine, Zakona o zaštiti lica i imovine, Zakona o informacionoj bezbjednosti, Zakona o spriječavanju pranja novca i finansiranja

terorizma, Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, Zakon o platnom prometu, Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe, Zakona o igrama na sreću i drugih zakona, kao i podzakonskim aktima donijetim na osnovu njih.

3. PLAN AKTIVNOSTI

3.1. NORMATIVNI DIO

Zakonom o elektronskim komunikacijama propisano je koje akte u skladu sa zakonom donosi Agencija, kao i koje stručne osnove za izradu propisa koje donose Vlada Crne Gore i nadležna ministarstva na osnovu ovog zakona priprema Agencija. Agencija je u periodu od stupanja na snagu ovog zakona u toku 2025. usvojila podzakonska akta za čije je donošenje nadležna prema odredbama tog zakona i po ukazanoj potrebi vršiće njihove izmjene i dopune u 2026. godini. Agencija je takođe pripremila i stručne osnove za podzakonska akta koje su donijeli Vlada Crne Gore i nadležna ministarstva na osnovu ovog zakona.

Imajući u vidu da iz navedenih normativnih aktivnosti proizilaze brojne obaveze za operatore elektronskih komunikacija, kao što su usklađivanje opštih uslova pružanja usluga sa novim regulatornim okvirom i usklađivanje obrazaca ugovora, Agencija će u 2026. godini pratiti implementaciju odredbi normativnih akata koje je donijela i davati saglasnosti na opšte uslove pružanja usluga i korisničke ugovore.

Agencija će nastaviti da učestvuje u pripremi tekstova drugih zakona koji se tiču sektora koje reguliše. Konkretno, u toku 2025. godine započete su aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina ("Službeni list Crne Gore", br. 001/22) u cilju usklađivanja sa EU regulativom (*The Gigabit Infrastructure Act* (GIA)). Imenovana je radna grupa od strane Ministarstva ekonomije, čiji su članovi i predstavnici Agencije.

Takođe, u toku su aktivnosti radne grupe koju je obrazovalo Ministarstvo kulture i medija za izradu predloga zakona kojima će biti implementirana Uredba EU o slobodi medija (*European Media Freedom Act*) i Uredbe EU o digitalnim uslugama (*Digital Services Act*). Navedene aktivnosti su planirane da se završe u toku 2026. godine i Agencija će u procesu transponovanju navedenih propisa EU biti aktivno uključena.

U 2026. godini predstoji intenzivno usklađivanje sa propisima: *Roaming Regulation* (EU) 2022/612, *Commission Implementing Regulation* 2016/2286, *Commission Delegated Regulation* (EU) 2021/654, *BEREC Regulation* (EU) 2018/1971, a sve u cilju ukidanja roaminga između zemalja zapadnog Balkana i država članica EU.

Imajući u vidu da je u postupku javnih konsultacija Agencija dala komentare na Nacrt zakona o zaštiti potrošača, Nacrt zakona o kinematografiji, Nacrt zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, ali da isti u toku pripreme ovog Plana nijesu usvojeni, Agencija će, ukoliko bude potrebno, dati nove komentare i sugestije.

Također, u 2026. godini se očekuje usvajanje *Digital Fairness Act* (DFA) kojim se evaluira primjena ključnih EU direktiva koje se bave zaštitom potrošača. Agencija će pratiti aktivnosti na predmetnom aktu kako bi adekvatno štitila krajnje korisnike, što podrazumijeva i preduzimanje normativnih aktivnosti ukoliko bude potrebno.

Agencija će u 2026. godini, u skladu sa svojim nadležnostima, sprovoditi normativne aktivnosti i u dijelu podzakonskih akata donijetih na osnovu drugih zakona. Poseban fokus biće na praćenju primjene i, po potrebi, izmjenama i dopunama podzakonskih akata koji se odnose na utvrđivanje detaljnih pravila o primjeni politike fer korišćenja, metodologiju procjene održivosti ukidanja dodatnih naknada za regulisanje maloprodajne usluge rominga i zahtjevu koji podnosi operator za potrebe navedene procjene. Agencija će kontinuirano pratiti njihovu primjenu i aktivnosti koje se realizuju u okviru Berlinskog procesa, s ciljem pravovremene pripreme za implementaciju novih regionalnih sporazuma o romingu i drugih međunarodnih inicijativa od značaja za sektor elektronskih komunikacija.

Zakonom o poštanskim uslugama propisana su akta koja u skladu sa zakonom donosi Agencija, kao i stručne osnove za izradu propisa koje donosi Ministarstvo na osnovu ovog zakona. Agencija je u prethodnom periodu usvojila podzakonska akta za čije je donošenja nadležna shodno Zakonu o poštanskim uslugama. Također su pripremljene i stručne osnove za podzakonska akta koje donosi nadležno ministarstvo na osnovu ovog zakona.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je imenovalo radnu grupu za izradu predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama čiji je Agencija član. Planirano je da se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama usvoji do kraja 2025. godine. Agencija će tokom 2026. godine, ukoliko to propisanim izmjenama i dopunama bude u obavezi, izmijeniti postojeća podzakonska akta, donijeti nova ili pripremiti stručne osnove za izmjene ili dopune podzakonskih akata, koje treba da donese Ministarstvo.

Agencija će u toku 2026. godine, u slučaju potrebe usaglašavanja sa najboljom praksom i izmjenama relevantne zakonske odnosno podzakonske regulative u Crnoj Gori, izvršiti izmjene i dopune podzakonskih akata koje je donijela u cilju usklađivanja svoga rada sa zakonom.

Tokom 2026. godine Agencija će sprovesti reviziju internih akata s ciljem unapređenja svoje efikasnosti, a posebno unutrašnje organizacije i usklađivanja sa novim zakonskim rješenjima koja će proistići iz očekivanih tendencija opsega regulatorne politike, primjene Zakona o elektronskim komunikacijama, kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama čije se usvajanje očekuje krajem 2025. godine. U tom kontekstu, biće potrebno izvršiti izmjene Pravilnika o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

U skladu sa članovima 17–25 Zakona o medijima, Agencija će urediti pitanja dodjele finansijskih sredstava, uključujući donošenje internog akta kojim se propisuje način postupanja i pravila javnog oglašavanja, kao i vođenje evidencija o sponzorisanim sadržajima, oglašavanju i drugim ugovorenim uslugama, u skladu sa obrascima i uputstvom Ministarstva kulture i medija. Evidencije će se objavljivati na internet stranici Agencije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu i dostavljati Ministarstvu u propisanom roku.

Propisi i akta koje je donijela Agencija, kao i Stručne osnove za izradu propisa i akata koja su donijela ministarstva i Vlada Crne Gore mogu se naći na sajtu www.ekip.me.

3.2. TEKUĆE AKTIVNOSTI

Izvršavanje tekućih aktivnosti utvrđenih zakonima, podzakonskim aktima i drugim dokumentima koji regulišu oblast elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti će se realizovati kroz: upis operatora u registar operatora, vođenje i održavanje registara i baza podataka, prikupljanje podataka o tržištu elektronskih komunikacija i tržištu poštanskih usluga, ispitivanje tržišta i javnog mnjenja, objavljivanje podataka o pokazateljima razvoja tržišta, rješavanje sporova na tržištu elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, podsticanja održive konkurencije, podsticanje racionalnog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i poštanske mreže, sprovođenje analize relevantnih tržišta, utvrđivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom i preduzimanje regulatornih mjera za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora, praćenje razvoja Univerzalnog servisa i upravljanje prikupljanjem naknada za finansiranje Univerzalnog servisa, verifikaciju eventualnog neto troška za obavljanje univerzalne poštanske usluge, preduzimanje mjera radi obezbjeđenja racionalnog upravljanja ograničenim resursima, preduzimanje mjera u cilju poboljšanja kvaliteta usluga elektronskih komunikacija, preduzimanje mjera radi obezbjeđivanja boljeg kvaliteta pružanja univerzalne poštanske usluge, sprovođenje postupaka dodjele ograničenih resursa na nediskriminatornim osnovama, izdavanje odobrenja za korišćenje ograničenih resursa, vršenje kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra, vršenje koordinacije korišćenje radio-frekvencija sa organima i/ili institucijama drugih država, rješavanje po žalbama korisnika, razmatranje inicijative i utvrđivanje postupaka zaštite interesa i prava korisnika, vršenje inspekcijskog i stručnog nadzora nad primjenom zakona i propisa i pojedinačnih akata donesenih na osnovu istih, izdavanje mišljenja o usklađenosti planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, izrada stručnih osnova, mišljenja i analiza iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti.

Imajući u vidu normativne aktivnosti na transponovanju Uredbe EU o slobodi medija, DSA, GIA, kao i činjenicu da se usvajanje zakona kojim će navedena EU regulativa biti transponovana planira za početak 2026. godine, očekuje se da će Agencija dobiti nove nadležnosti u skladu sa odredbama

ovih propisa, što će zahtijevati adekvatno prilagođavanje organizacionih i stručnih kapaciteta za njihovu realizaciju.

Agencija je, u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, dobila nove nadležnosti. S tim u vezi, neophodno je i tokom 2026. godine, kao i u narednom periodu, nastaviti sa planiranjem kadrovskih resursa i finansijskih sredstava potrebnih za njihovo efikasno ostvarivanje. Nove nadležnosti Agencije su:

- odlučivanje o pravu nužnog prolaza na dobrima od opšteg interesa i nepokretnostima u državnoj imovini ili imovini jedinica lokalne samouprave, odnosno nepokretnostima na kojima imovinska ovlašćenja vrše javne službe, u smislu zakona kojim se uređuje korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima koje pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi, u slučaju ne postizanja dogovora između operatora koji nužni prolaz traži radi postavljanja nove elektronske komunikacione mreže sa navedenim organima koji vrše imovinska ovlašćenja.
- davanje saglasnosti na glavni projekat u postupku revizije za građenje, elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama čija je površina veća od 500 m².
- davanje saglasnosti na glavni projekat u postupku njegove revizije za građenje javnih puteva, željezničke infrastrukture, aerodroma sa pripadajućom infrastrukturom i lučke infrastrukture (saobraćajna infrastruktura).
- omogućavanje operatorima pristup i/ili korišćenje postojeće fizičke infrastrukture u objektima, pod uslovima zasnovanim na principima nediskriminatornosti, proporcionalnosti i transparentnosti.

A. Vođenje i održavanje registara i baza podataka Agencije

Agencija vodi registre i baze podataka: operatora, dodijeljenih radio-frekvencija, dodijeljene numeracije, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i dodijeljenih pozivnih znaka i međunarodnih pomorskih radiokomunikacionih identifikacionih brojeva za radio uređaje u pomorskim mobilnim radiokomunikacijama, kao i dodijeljenih pozivnih znaka za radioamatere. U toku 2026. godine će se nastaviti aktivnosti na održavanju, razvoju i unapređenju informacionog sistema koji će podržati vođenje i održavanje navedenih baza i registara.

1. Registar operatora

Pravno ili fizičko lice dužno je da, prije početka korišćenja, odnosno operator prije prestanka ili izmjene režima korišćenja javnih elektronskih komunikacionih mreža ili pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga, u pisanoj formi, podnese prijavu Agenciji najmanje 15 dana prije početka korišćenja, odnosno prestanka ili izmjene režima korišćenja javnih elektronskih komunikacionih mreža ili pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga. Agencija podatke

po prijavi operatora unosi u Registar operatora elektronskih komunikacija, koji se nalazi i na internet stranici Agencije.

Zakonom o elektronskim komunikacijama propisano je da Agencija, uz potvrdu o upisu u registar operatora, izdaje pregled opštih i posebnih obaveza, kao i prava koja operator ima po osnovu upisa. U tom smislu, u 2026. godini planirano je dalje unapređenje informacionog sistema i samog Registra operatora.

Zakonom o poštanskim uslugama propisano je da poštanske usluge mogu pružati poštanski operatori upisani u Registar poštanskih operatora, na osnovu posebne licence, licence i izvoda iz registra. Agencija vodi Registar poštanskih operatora, koji sadrži zakonom propisane podatke i javno je dostupan na internet stranici Agencije. Tokom 2026. godine planirano je kontinuirano vođenje i unapređenje ovog registra, u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama i podnijetim prijavama za upis.

Agencija planira da u 2026. godini implementira novi Registar operatora, koji će biti u mogućnosti da bude integrisan sa drugim sistemima Agencije.

2. Registar odobrenih radio-frekvencija

Shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama, Agencija vodi Registar odobrenih radio-frekvencija. Registar dodijeljenih radio-frekvencija sadrži sljedeće podatke:

- redni broj upisa;
- djelovodni broj i datum izdavanja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija ili djelovodni broj i datum podnošenja prijave korišćenja radio-frekvencija;
- podatke o nosiocu odobrenja/podnosiocu prijave korišćenja radio-frekvencija;
- odobrene/prijavljene radio-frekvencije/opseg gdje je primjenjivo;
- klasa i/ili pozivni znak gdje je primjenjivo,
- period važenja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija;
- lokacija predajnika/prijemnika i oblast korišćenja gdje je primjenjivo;
- svrha korišćenja radio-frekvencija;
- o prestanku i/ili oduzimanju odobrenja za korišćenje radio-frekvencija.

Registar dodijeljenih radio-frekvencija vodi se na osnovu podataka iz zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, odnosno prijave korišćenja radio-frekvencija, u elektronskom obliku koji omogućava sveobuhvatno pretraživanje podataka, redovno se ažurira i objavljuje na internet stranici Agencije. Elektronski registar odobrenih radio-frekvencija se vodi u vidu baze podataka sa kojom upravlja specijalizovani softver proizvođača ATDI, a odgovarajući izvod je prikazan i javno dostupan na internet stranici Agencije.

Tokom 2026. godine nastaviće se sa ažuriranjem registara - baze podataka važećih odobrenja, a izvršiće se i njegova nadogradnja koja će omogućiti unapređenje transparentnosti i interaktivnost putem web portala, koji će između ostalog omogućiti korisnicima različite nivoe pristupa podacima elektronskog registra.

3. Registar numeracije

Agencija je tokom 2020. godine implementirala novi elektronski registar numeracija i adresa, čija je osnova ažurna baza podataka, koja omogućava detaljan uvid u iskorišćenost, odnosno raspoloživost numeracije. Registar omogućava pregled svih izdatih odobrenja i njihovih detalja, pregled dodijeljene numeracije, kao i rješenja o oduzimanju istih, sa detaljnim izvještajima o svim dodijeljenim/oduzetim numeracijama. U 2026. godini se, pored održavanja i ažuriranja registra, planira i redizajn registra upotrebom novih tehnologija i njegovo dalje unapređenje uvođenjem novih funkcionalnosti u cilju povećanja efikasnosti upravljanja numeracijom.

4. Baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture

Agencija je dužna da vodi evidenciju o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji postojeće i planirane elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i elementa mreže. U tu svrhu uspostavljena je georeferencirana baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture, koja je dostupna svim zainteresovanim licima i omogućava mapiranje dostupnosti širokopojasnog pristupa internetu, kao i uvid u planove daljeg razvoja mreža.

Tokom 2026. godine nastaviće se dalji razvoj i unapređenje ovog sistema, posebno u dijelu provjere tačnosti unijetih podataka, prikupljanja novih vrsta podataka, uključujući parametre kvaliteta usluga i informacije o mrežama koje mogu da obezbijede širokopojasni pristup u budućnosti, kao i mapiranja parametara kvaliteta servisa za fiksne širokopojasne i 5G mreže, u skladu sa metodologijom Evropske komisije.

5. Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga

Prema Zakonu o elektronskim komunikacijama Agencija je obavezna da redovno objavljuje izvještaje o pokazateljima razvoja tržišta na osnovu podataka koje prikuplja od operatora. Prema Zakonu o poštanskim uslugama, Agencija je nadležna da prati stanje i razvoj tržišta poštanskih usluga, te da u skladu sa tom nadležnošću od operatora prikuplja, obrađuje i objavljuje finansijske, statističke, knjigovodstvene i druge podatke o stanju i razvoju tržišta poštanskih usluga. U cilju ispunjenja ove nadležnosti, Agencija je implementirala sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga, koji omogućava elektronski unos podataka putem web portala od strane operatora, čime je znatno olakšano prikupljanje podataka i njihova obrada. U 2023. godini izvršeno je unapređenje sistema, prvenstveno primjenom

novih tehnologija u radu sa bazama podataka, sigurnosti sistema, povećanja broja automatskih generisanih izvještaja, izrade novih upitnika i prilagođavanju sistema kretanjima na tržištu elektronskih komunikacija, tržištu poštanskih usluga i tehnološkim promjenama, a sve sa ciljem da se obezbijedi dostupnost svih relevantnih podataka o tržištu elektronskih komunikacija i poštanskih usluga kroz jedinstveni sistem.

U 2026. godini, imajući u vidu period kada je sistem uspostavljen, planira se redizajn i unapređenje sistema sa upotrebom novih tehnologija, u cilju ispunjavanja obaveza Agencije.

6. Evidencija ugovora o pristupu i/ili interkonekciji

Zakonom o elektronskim komunikacijama je predviđeno da je operator dužan da primjerak zaključenog ugovora o pristupu i/ili interkonekciji sa operatorima u Crnoj Gori i sa operatorima u drugoj državi dostavi Agenciji radi evidentiranja. Agencija će u 2026. godini vršiti evidentiranje dostavljenih ugovora o pristupu i/ili interkonekciji i njihovih aneksa.

7. Baza podataka o cijenama usluga operatora elektronskih komunikacija i baza podataka o promotivnim ponudama operatora elektronskih komunikacija

Baza podataka o cijenama usluga operatora elektronskih komunikacija sadrži sljedeće podatke:

- postpaid tarifni paketi koji su u aktuelnoj ponudi;
- postpaid tarifni paketi koji su u aktuelnoj ponudi;
- postpaid i prepaid tarifni paketi koji nijesu u aktuelnoj ponudi;
- paketi fiksne telefonije;
- internet paketi za fizička i pravna lica;
- mobilni internet paketi za fizička i pravna lica;
- paketi koji nijesu u aktuelnoj ponudi;
- cjenovnik za internacionalne pozive (fiksna i mobilna telefonija);
- roaming cijene;
- internet dodaci;
- TV paketi.

Baza podataka o promotivnim ponudama operatora elektronskih komunikacija sadrži obavještenja koje operatori elektronskih komunikacija dostavljaju Agenciji o promotivnim ponudama, promjenama cijena, o novim paketima i paketima koji nijesu više u aktuelnoj ponudi.

8. Registar dodijeljenih pozivnih znakova / MMSI brojeva

Na osnovu člana 176 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list Crne Gore", br. 62/13, 6/14, 47/15, 71/17, 34/19, 77/20 i 84/24), Agencija propisuje način, uslove i postupak određivanja pozivnog znaka i MMSI broja i vođenja evidencije o pozivnom znaku i MMSI broju.

Registar dodijeljenih pozivnih znakova / MMSI brojeva se vodi na osnovu podataka iz zahtjeva za određivanje pozivnog znaka / MMSI broja i rješenja o određivanju pozivnog znaka / MMSI broja.

B. Zaštita konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija

1. Analiza relevantnih tržišta

Na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama i Odluke o relevantnim tržištima, Agencija će tokom 2026. godine sprovoditi postupke analize relevantnih veleprodajnih tržišta, koji obuhvataju definisanje tržišta u dimenziji usluga i geografskog područja, primjenu testa tri kriterijuma, procjenu prisustva operatora sa značajnom tržišnom snagom (SMP), kao i preispitivanje i, po potrebi, usklađivanje postojećih regulatornih obaveza. Posebna pažnja biće posvećena potrebi geografske segmentacije tržišta, uz korišćenje dostupnih podataka o infrastruktornoj i tržišnoj konkurenciji, uključujući i podatke iz geografskog pregleda dostupnosti širokopojasnih mreža.

Analize će obuhvatiti sljedeća veleprodajna tržišta:

- veleprodajno tržište lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji – sa fokusom na razlikovanje područja sa infrastrukturnom konkurencijom i područja gdje ista izostaje, uz mogućnost različitog regulatornog tretmana po geografskim segmentima;
- veleprodajno tržište garantovanih kapaciteta – uz procjenu uslova konkurencije na nacionalnom i lokalnom nivou, kao i razmatranje potrebe za geografskom segmentacijom i prilagođavanjem obaveza u odnosu na intenzitet konkurencije;
- veleprodajno tržište pristupa fizičkoj infrastrukturi – uključujući primjenu testa tri kriterijuma, imajući u vidu da ovo tržište nije obuhvaćeno Preporukom Evropske komisije iz 2020. godine, te procjenu opravdanosti ex ante regulacije;
- veleprodajno tržište centralnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište – sa analizom uslova infrastrukturne i uslužne konkurencije i mogućom geografskom diferencijacijom obaveza.

Na tržištima i/ili geografskim segmentima na kojima se utvrdi da više nijesu ispunjeni uslovi za ex ante regulaciju (na osnovu testa tri kriterijuma), regulatorne obaveze biće ukinute. Na tržištima gdje se utvrdi prisustvo operatora sa značajnom tržišnom snagom, Agencija će propisati , prilagoditi odgovarajuće regulatorne obaveze, u skladu sa Smjernicama Evropske komisije o analizi relevantnih tržišta i ciljevima podsticanja održive konkurencije, investicija i zaštite krajnjih korisnika. Agencija prati stanje i promjene na tržištu, i, ako procijeni da tržišna kretanja nijesu

dovoljno značajna da bi iziskivala sprovođenje novog postupka analize tržišta, pristupa procjeni potrebe izmjena ili ukidanja određenih regulatornih obaveza operatoru sa značajnom tržišnom snagom ili potrebe određivanja novih regulatornih obaveza, u tom slučaju, nakon sprovedenog postupka javnih konsultacija, donosi odgovarajuće rješenje. S obzirom da je Zakonom predviđeno sprovođenje analiza relevantnih tržišta u roku od pet godina od dana donošenja prethodne analize, Agencija će pratiti stanje na tržištu i da li je došlo do promjene konkurentskih uslova kod određenih geografskih jedinica koje su na osnovu podataka iz Geografskog pregleda, a prema odabranim kriterijumima ispunile uslova za promjenu konkurentnog/nekonkurentnog statusa. U tom smislu, Agencija će odlučiti u kom roku će nakon stupanja na snagu analize, ažurirati popis geografskih jedinica na osnovu rezultata Geografskog pregleda, jer se na taj način uzimaju u obzir promjene na tržištu koje će nastupiti do sprovođenja novog kruga analize tržišta, odnosno prije isteka petogodišnjeg razdoblja.

2. Aktivnosti na troškovnim modelima top-down CCA/LRIC

Agencija će, shodno dinamici predviđenoj Metodologijom računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, tokom 2026. godine nastaviti sa praćenjem procesa regulatornog izvještavanja na bazi tekućeg troškovnog računovodstva (eng. CCA) i troškovnog standarda dugoročnih inkrementalnih troškova (eng. LRIC) operatora sa značajnom tržišnom snagom u domenu fiksne elektronske komunikacione mreže. Agencija je rješenjima u 2025. godini ukinula operatorima sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom Veleprodajnom tržištu terminacije poziva u mobilnim mrežama i na relevantnom Veleprodajnom tržištu pristupa i originacije poziva iz mobilnih mreža regulatorne obaveze troškovnog računovodstva i odvojenog praćenja računovodstvenih evidencija, čime su mobilni operatori oslobođeni obaveze izrade *top-down* CCA/LRIC troškovnih modela za mobilne mreže.

Postojeći *top-down* modeli, koji su razvijani i mijenjani tokom proteklih godina u saradnji sa operatorima elektronskih komunikacija, predstavljaju koristan regulatorni instrument za korekcije cijena regulisanih usluga ali i koristan izvor informacija za različite regulatorne potrebe. Poređenjem ulaznih podataka korišćenih kod *top-down* troškovnih modela operatora i *bottom-up* troškovnog modela Agencije postiže se veća mogućnost kontrole podataka kao i bolje razumijevanje poslovnih aktivnosti operatora.

3. Primjena rezultata modela bottom-up LRIC – regulacija veleprodajnih cijena usluga

Agencija je izradila i implementirala bottom-up LRIC troškovni model za fiksnu i mobilne elektronske komunikacione mreže. Nakon sprovedene propisane procedure, Savjet Agencije je 07.09.2023. godine usvojio Rješenje Crnogorskom Telekomu o regulaciji veleprodajnih cijena usluga fiksne mreže primjenom BU LRIC troškovnog modela, Rješenje Crnogorskom Telekomu o regulaciji veleprodajnih cijena usluga mobilne mreže primjenom BU LRIC troškovnog modela, Rješenje Mtel-u o regulaciji veleprodajnih cijena usluga mobilne mreže primjenom BU LRIC

troškovnog modela i Rješenje One Crna Gora o regulaciji veleprodajnih cijena usluga mobilne mreže primjenom BU LRIC troškovnog modela. Savjet Agencije je 05.10.2023. godine donio Rješenje One Crna Gora o primjeni veleprodajne cijene terminacije poziva u sopstvenoj telefonskoj mreži koji se pružaju na fiksnoj lokaciji, Rješenje Mtel-u o primjeni veleprodajne cijene terminacije poziva u sopstvenoj telefonskoj mreži koji se pružaju na fiksnoj lokaciji i Rješenje Telemachu Crna Gora o primjeni veleprodajne cijene terminacije poziva u sopstvenoj telefonskoj mreži koji se pružaju na fiksnoj lokaciji. Predmetnim rješenjima Agencija je naložila operatorima da određene jedinične cijene primijene u trogodišnjem glide path periodu, izvrše objavu jediničnih cijena iz pomenutih rješenja u svojim Referentnim ponudama i izmjenu zaključenih interkonekcionih ugovora. Operatori su primijenili, Rješenjem naloženo, smanjenje veleprodajnih cijena relevantnih usluga zaključno sa 01.11.2025. godine, koje će biti na snazi do 31.10.2026. godine.

Izuzetak od drugih regulisanih veleprodajnih relevantnih usluga Agencija je u slučaju relevantne usluge terminacije poziva u fiksnim mrežama i relevantne usluge terminacije poziva u mobilnim mrežama operatorima sa značajnom tržišnom snagom propisala obavezu postepenog usklađivanja cijena u trogodišnjem glide path periodu, u skladu sa propisom Evropske komisije kojim se određuje maksimalna cijena tih usluga. Ove cijene su od 01.11.2025.godine izjednačene sa cijenama koje primjenjuju evropski operatori i biće na snazi do 31.10.2026. godine.

4. Proračun prosječno ponderisanog troška kapitala za 2025. godinu – WACC

Prosječni ponderisani trošak kapitala predstavlja mjeru prinosa na ulaganje koje operatori sa značajnom tržišnom snagom koji su obavezni da sprovode računovodstveno razdvajanje i troškovno računovodstvo, kao i troškovno orijentisano određivanje cijena mogu očekivati, odnosno razumnu maržu na trošak pružanja usluge.

Agencija će u 2026. godini izračunati prosječno ponderisani trošak kapitala za 2025. godinu - WACC (*Weighted Average Cost of Capital*).

5. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom

Agencija je tokom prethodnih godina, u skladu sa uslovima i rokovima propisanim Zakonom, sprovela analize relevantnih tržišta i operatorima sa značajnom tržišnom snagom na pojedinim tržištima nametnula odgovarajuće regulatorne obaveze. Agencija će tokom 2026. godine pratiti implementaciju svih regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kojima su na osnovu prethodno sprovedenih analiza tržišta, nametnute regulatorne mjere.

6. Aktivnosti na sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana, kao i između EU članica i regiona Zapadnog Balkana

Agencija je 2019. godine započela implementaciju Sporazuma o sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana. U cilju realizacije završne faze ovog sporazuma, Agencija je u decembru 2020. godine donijela Odluku kojom je Crnogorskom Telekomu, Telenoru i Mtel-u naložena primjena narednog koraka u snižavanju cijena roming usluga u državama Zapadnog Balkana, kroz uvođenje režima „roming kao kod kuće“ („*Roaming like at home*“) počev od 01.07.2021. godine, kao i Pravilnik o utvrđivanju detaljnih pravila o primjeni politike fer korišćenja, metodologiji procjene održivosti ukidanja dodatnih naknada za regulisane maloprodajne usluge rominga i zahtjevu koji podnosi operator za potrebe te procjene, kojim su precizno propisane situacije u kojima operatori mogu da odstupe od mehanizma naplate propisanog Odlukom. Početkom juna 2021. godine Agencija je usvojila Smjernice za implementaciju navedene Odluke i Pravilnika na nivou maloprodaje (Smjernice za maloprodajni roming u regionu Zapadnog Balkana), sa ciljem jednostavnije primjene ovih propisa.

Tokom 2026. godine će se nastaviti sa daljim praćenjem implementacije gore navedene Odluke od strane operatora, što podrazumijeva smanjenje maksimalnih prosječnih veleprodajnih cijena za uslugu prenosa podataka u romingu od 01.01.2026. godine, kao i ispravnom primjenom propisa za implementaciju navedene odluke.

Sniženje cijena usluga prenosa podataka u romingu u javnim mobilnim komunikacionim mrežama između EU i regiona Zapadnog Balkana je predviđeno Deklaracijom o romingu, koju su mobilni operatori iz regiona Zapadnog Balkana i EU potpisali 06.12.2022. godine. Navedena deklaracija je proizvod dobrovoljnog sporazuma između oko 40 mobilnih operatora iz EU i Zapadnog Balkana, a pripremljena je uz učešće i pomoć Regionalnog Savjeta za Saradnju (RCC) i Evropske komisije. Deklaracija predstavlja značajan korak u cilju smanjenja cijena usluga prenosa podataka u romingu između EU i Zapadnog Balkana. U skladu sa odredbama Deklaracije, mobilni operatori su postigli dogovor o uvođenju maksimalnih maloprodajnih cijena („*price caps*“) za 1GB saobraćaja u romingu, za period 01.10.2023-01.10.2028. godine.

Tokom 2026. godine će se nastaviti sa praćenjem implementacije Deklaracije o romingu, tj. praćenje primjene maksimalnih cijena usluga prenosa podataka u romingu između mobilnih operatora, potpisnika deklaracije.

Pored toga, polovinom 2025. godine je ponovo aktuelizovana inicijativa za uključivanje regiona Zapadnog Balkana u RLAH sistem naplate usluga rominga koji važi u EU. U tom kontekstu, Evropska komisija je obavijestila nadležne institucije u regionu Zapadnog Balkana da se traže odgovarajuća pravna rješenja koja će omogućiti uključivanje regiona Zapadnog Balkana u RLAH sistem naplate usluga rominga. U istom obavještenju je navedena potreba da se region Zapadnog

Balkana uskladi sa regulatornim okvirom koji je neophodan za implementaciju RLAH-a između EU i regiona Zapadnog Balkana.

Agencija će nakon izrađene analize usklađenosti nacionalnog zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom EU u oblasti rominga i identifikovanja odredbi koje zahtijevaju dodatnu harmonizaciju ili nisu transponovane, izraditi predlog izmjena Zakona o elektronskim komunikacijama i odgovarajućih podzakonskih akata radi potpune usklađenosti sa EU regulativom. Pored toga, Agencija će učestvovati u pripremi i sprovođenju bilateralnih konsultacija sa Evropskom komisijom u cilju zaključivanja sporazuma o pristupanju Crne Gore jedinstvenom EU tržištu rominga (RLAH – *Roam Like At Home*), kao i predložiti način ispunjavanja obaveza koje proističu iz nove regulative o romingu nakon uključivanja Crne Gore u ovaj režim.

U zavisnosti od daljih aktivnosti Evropske komisije i nadležnih ministarstava iz regiona Zapadnog Balkana, Agencija će tokom 2026. godine dati svoj puni doprinos, a u skladu sa svojim nadležnostima, realizaciji inicijative za uključivanje regiona Zapadnog Balkana u RLAH koji važi u EU.

7. Inicijativa za smanjenje maloprodajnih cijena za telefonske pozive u regionu Zapadnog Balkana

Tokom 2024. godine, predstavnici Agencije su predložili da ograničenje maloprodajnih cijena za telefonske pozive između zemalja iz regiona Zapadnog Balkana postane dio Akcionog plana za Zajedničko regionalno tržište (CRM 2) za period 2025-2028. koje priprema Savjet za regionalnu saradnju (RCC - Regional Cooperation Council). Navedeni predlog je prihvaćen i postao je sastavni dio Akcionog plana za Zajedničko regionalno tržište (CRM 2) za period 2025-2028. (Dio: Digitalna transformacija, tačka Povezanost). Realizacija navedene inicijative će obuhvatiti i smanjenje cijena terminacije međunarodnih poziva u regionu Zapadnog Balkana.

Tokom 2026. godine Agencija će, u okviru svojih ovlašćenja, nastaviti dalje aktivnosti sa RCC, nadležnim ministarstvima i regulatorima iz regiona Zapadnog Balkana u cilju realizacije navedene inicijative.

C. Vođenje odvojenog računovodstva univerzalnog poštanskog operatora

Agencija će u toku 2026. godine nastaviti aktivnosti na praćenju implementacije vođenja odvojenog računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge univerzalnog poštanskog operatora.

1. Praćenje implementacije Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge

Agencija će, u toku 2026. godine, u saradnji sa izabranim konsultantskim timom, nastaviti sa praćenjem implementacije Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge ("Sl. list CG", br. 37/17, 08/19, 75/20, 45/23 48/24 i 43/25), odnosno sa praćenjem sprovođenja aktivnosti univerzalnog poštanskog operatora koje se odnose na računovodstveno odvajanje, vođenje računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge, kao i praćenjem usklađenosti ovih aktivnosti sa propisanim troškovnim modelom i predviđenom dinamikom realizacije. Agencija će u saradnji sa izabranim konsultantom i univerzalnim poštanskim operatorom, ukoliko se za to ukaže potreba, izraditi izmjene i dopune predmetnog Pravilnika.

2. Regulacija cijena univerzalne poštanske usluge

Agencija će, u toku 2026. godine, nastaviti aktivnosti na regulaciji cijena univerzalne poštanske usluge. Imajući u vidu da je u novembru 2023. godine dala saglasnost na Cjenovnik univerzalne poštanske usluge Pošte Crne Gore, sa čijom primjenom je Pošta Crne Gore započela 01.01.2024. godine, Agencija će u toku 2026. godine nastaviti praćenje primjene cijena poštanskih usluga, kroz izradu analize cijena univerzalnih poštanskih usluga Pošte Crne Gore, koja će sadržati i uporednu analizu ovih cijena sa cijenama istih usluga u zemljama regiona i pojedinim zemljama EU.

D. Univerzalne usluge

1. Univerzalna usluga u elektronskim komunikacijama

Agencija je 2020. godine, nakon sprovedenog javnog konkursa, odredila društvo za telekomunikacije Mtel d.o.o. Podgorica za operatora univerzalnog servisa za uslugu univerzalnog imenika i univerzalne službe informacija, na period od pet godina, odnosno do 25.01.2026. godine.

Iste godine, Agencija je akcionarsko društvo Crnogorski Telekom a.d. Podgorica odredila za operatora univerzalnog servisa za uslugu pristupa elektronskoj komunikacionoj mreži, telefonskih poziva i pristupa internetu na cijeloj teritoriji Crne Gore, takođe na period od pet godina, odnosno do 25.01.2026. godine.

U toku 2025. godine donesena su podzakonska akta, na osnovu novog Zakona o elektronskim komunikacijama kojima se detaljnije razrađuje pružanje univerzalne usluge. Urađena je i Analiza kvaliteta pružanja univerzalne usluge, na osnovu čijih zaključaka je donesena Odluka o sprovođenju javnog konkursa za određivanje operatora univerzalne usluge. Do kraja 2025. godine

biće određeni operatori univerzalne usluge, koji će pružati predmetne usluge od 25.01.2026. godine.

Agencija će u toku 2026. godine pratiti razvoj i implementaciju univerzalne usluge od strane operatora univerzalnih usluga i raditi na afirmaciji univerzalne usluge, pospješivati saradnju operatora univerzalnih usluga, državnih organa i jedinica lokalne samouprave po ovom pitanju i preduzimati dalje mjere u cilju kvalitetnog pružanja univerzalnih usluga. Posebna pažnja će biti posvećena implementaciji tehnologija kojima će se postići racionalnija i efikasnija realizacija priključaka na osnovu zahtjeva za pružanje univerzalne usluge, kao i proceduri odobrenja eventualnog neto troška obavljanja univerzalne usluge u elektronskim komunikacijama.

2. Univerzalna usluga u poštanskoj djelatnosti

Agencija će, u okviru svojih nadležnosti, u toku 2026. godine pratiti obavljanje univerzalne poštanske usluge univerzalnog poštanskog operatora, preduzimajući mjere u ciju obezbjeđenja propisanih standarda kvaliteta univerzalne poštanske usluge, a posebna pažnja će biti posvećena izboru univerzalnog poštanskog operatora, obezbjeđenju održivosti ove usluge, odnosno realizaciji obaveza koje su propisane Zakonom o poštanskim uslugama, Strategijom razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori i planiranim izmjenama Zakona o poštanskim uslugama. Ove obaveze se odnose na pokretanje postupka izbora univerzalnog poštanskog operatora, nastavak aktivnosti koje su naznačene u Studiji o održivosti obaveznosti univerzalne poštanske usluge, kao i na postupak verifikacije neto troška i odlučivanja o eventualnoj naknadi troška obavljanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora.

Imajući u vidu da posebna licenca Pošti Crne Gore, kao univerzalnog poštanskog operatora ističe 15.02.2027. godine, Agencija će u toku 2026. godine pokrenuti postupak izbora univerzalnog poštanskog operatora.

Pored redovnog nadzora nad kvalitetom obavljanja univerzalne poštanske usluge, Agencija će preduzimati i druge aktivnosti kako bi se od strane univerzalnog poštanskog operatora obezbijedili standardi kvaliteta propisani Zakonom o poštanskim uslugama i odgovarajućim podzakonskim aktima. Pošta Crne Gore je i u 2025. godini imala obavezu realizacije mjerenja kvaliteta obavljanja univerzalne usluge u skladu sa standardima MEST EN 13850 i MEST EN 14012, a shodno Pravilniku o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge. Zavisno od rezultata analize Izvještaja o mjerenju kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge za 2025. godinu, Agencija će preduzeti odgovarajuće regulatorne mjere u cilju obezbjeđenja propisanog kvaliteta ove usluge. Agencija će u 2026. godini, u cilju provjere rezultata mjerenja navedenih u Godišnjem izvještaju o mjerenju kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge Pošte Crne Gore, obaviti reviziju sprovedenog mjerenja i rezultata iz izvještaja o mjerenju kvaliteta. Agencija će za reviziju

sprovedenih mjerenja angažovati nezavisnu instituciju, kako je to predviđeno Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge.

E. Upravljanje radio frekvencijskim spektrom

Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom, kao ograničenim prirodnim resursom obuhvata planiranje, dodjelu, koordinaciju, monitoring i kontrolu korišćenja radio-frekvencijskog spektra. Shodno članu 56 Zakona, Agencija upravlja radio-frekvencijskim spektrom i planira upotrebu satelitskih orbita u skladu sa Propisima o radiokomunikacijama (*Radio Regulations*) Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU), drugim međunarodnim ugovorima i Zakonom.

U segmentu planskih aktivnosti vezanih za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom najznačajnije tekuće aktivnosti koje se sprovode u cilju racionalnog korišćenja radio-frekvencija su:

- izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija (dodjela radio-frekvencija),
- kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra i
- međunarodna koordinacija radio-frekvencija.

1. Kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra

Članom 179 tačka 10 Zakona utvrđena je nadležnost Agencije da vrši kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog (RF) spektra. Članom 56 Zakona je definisano da upravljanje RF spektrom, pored planiranja, koordinacije i dodjele, obuhvata i monitoring i kontrolu korišćenja RF spektra. Članom 87 istog zakona propisano je da kontrolu i monitoring RF spektra Agencija vrši u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim propisima Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU) i Evropske konferencije administracija za poštu i telekomunikacije (CEPT). S tim u vezi, Agencija je dužna da planira, razvija i unaprjeđuje sistem kontrole i monitoringa RF spektra (Sistem), pri čemu je Zakon utvrdio da je Sistem od posebnog interesa za Crnu Goru, kao dio nacionalnih kritičnih infrastruktura i sistema nacionalne bezbjednosti. U postupku kontrole i monitoringa RF spektra Agencija, naročito:

- vrši odgovarajuća mjerenja parametara radio emisija radi utvrđivanja zauzetosti pojedinih RF opsega,
- utvrđuje izvor, lokaciju i identifikuje nelegalne radio emisije i izvore štetnih interferencija,
- vrši odgovarajuća mjerenja parametara radio emisija radi kontrole ispunjavanja uslova za korišćenje radio-frekvencija iz odgovarajućeg odobrenja.

Kontrola i monitoring RF spektra će se obavljati korišćenjem do sada realizovanih fiksnih kontrolno-mjernih stanica povezanih u jedinstveni sistem u zoni njihovog opsluživanja i to iz Glavnog kontrolno-mjernog centra na Dajbabskoj gori (GKMC), Regionalnog kontrolno-mjernog centra na Crnom rtu kod Sutomora (RKMC), Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice na

Crljenicama (DUKMS Pljevlja), Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice na Bijeloj Crkvi (DUKMS Rožaje), Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice na Trojici (DUKMS Kotor), Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice na Bijeloj Gori (DUKMS Ulcinj), Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice na Mrkošnici (DUKMS Nikšić).

Na područjima Crne Gore koja nijesu pokrivena postojećim sistemom fiksnih monitoring stanica, kontrola i monitoring RF spektra obavljaće se korišćenjem Mobilne kontrolno-mjerne stanice (MKMS).

Osim navedenih monitoring stanica, u cilju utvrđivanja izvora, lokacija i identifikacije nelegalnih radio emisija i izvora štetnih interferencija u opsegu od 10 kHz do 43 GHz na čitavoj teritoriji države, koristitiće se i prenosna kontrolno-mjerna oprema.

Aktivnosti na kontroli i monitoringu RF spektra biće definisane Planom redovne kontrole i monitoringa RF spektra u 2026. godini.

2. Planiranje i dodjela radio-frekvencija

Shodno članu 56 Zakona, upravljanje RF spektrom obuhvata planiranje, koordinaciju, dodjelu, monitoring i kontrolu korišćenja RF spektra, u cilju omogućavanja efektivnog i efikasnog korišćenja ovog ograničenog resursa i obezbjeđivanja rada radio stanica bez interferencije, uz poštovanje načela objektivnosti, transparentnosti, konkurentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti.

Tokom 2026. godine, sprovodiće se aktivnosti vezane za planiranje korišćenja radio-frekvencija i dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, rješenja o utvrđivanju godišnjih regulatornih naknada u vezi sa korišćenjem radio-frekvencija, određivanja pozivnih znakova/MMSI brojeva za radio stanice u pomorskoj mobilnoj službi (MMS stanice), kao i vođenje odgovarajućih registara i evidencija.

U skladu sa Planom namjene RF spektra iz 2025. godine, koji uvrđuje namjenu i osnovne uslove korišćenja RF opsega saglasno Zakonu, Propisu o radiokomunikacijama iz 2024. godine, Evropskoj tabeli zajedničke namjene iz januara 2025. godine, drugim odlukama i preporukama na nivou Evropske unije i CEPT-a, kao i međunarodnim ugovorima i sporazuma čiji je potpisnik Crna Gora, po ukazanoj potrebi u 2026. godini, Agencija će vršiti odgovarajuće izmjene i dopune ili eventualno donošenje novih planova raspodjele za određene opsege radio-frekvencija. Odgovarajućim planovima raspodjele Agencija će uvrđivati podjelu opsega na radio-frekvencijske kanale, bliže uslove, način korišćenja, kao i način dodjele radio-frekvencija, saglasno pomenutim međunarodnim i nacionalnim aktima.

2.1. Izmjene i dopune Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 174-230 MHz i 470-694 MHz za DTT i T-DAB

Uzimajući u obzir očekivanje da će Adriatik-Jonska grupa 2026. godine završiti postupak koordinacije radio-frekvencija u opsegu 174-230 MHz koji je namijenjen radio-difuznoj službi, a prvenstveno predviđen za uvođenje digitalnog zemaljskog radija (DAB+) kao i usaglašavanje teksta multilateralnog sporazuma administracija nadležnih za poslove koordinacije u državama Albanija, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Italija i Slovenija, potpisivanje sporazuma će biti organizovano na sastanku koji će organizovati administracija Hrvatske. Nakon potpisivanja ovog sporazuma, sljedstveno će se preduzeti aktivnosti koje će proizilaziti iz tog sporazuma. Ove aktivnosti se odnose na reviziju međunarodnog plana koji je sastavni dio Sporazuma Ženeva 2006. godine, a nakon toga i izmjene i dopune Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 174-230 MHz i 470-694 MHz za DTT i T-DAB sisteme koji je Agencija donijela 2018. godine, u dijelu koji se odnosi na prava i obaveze Crne Gore na korišćenje resursa iz opsega 174-230 MHz, kako bi se isti usaglasio sa pravima i obavezama Crne Gore stečenih u pogledu korišćenja pomenutih resursa, odnosno konkretnih radio-frekvencijskih blokova, na određenim lokacijama i odgovarajućim parametrima rada DAB+ zemaljskih predajnika.

3. Provjera ispunjenosti zahtjeva iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za realizaciju MFCN sistema

U postupcima javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža (MFCN sistemi) sprovedenih tokom 2016., 2022. i 2023. godine, mobilnim operatorima su propisani zahtjevi u pogledu obima i dinamike pokrivanja signalom mreže, uključujući i zahtjeve u pogledu kvaliteta usluge.

Uzevši zahtjeve iz svih odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za MFCN sisteme kumulativno, svaki od mobilnih operatora je obavezan da do kraja 2026. godine obezbijedi:

- pokrivenost signalom mreže najmanje 99% stanovništva Crne Gore u smislu dostupnosti usluge govorne telefonije i SMS-a;
- pokrivenost signalom mreže najmanje 98% stanovništva Crne Gore u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 10/3 Mb/s na bazi korisničkog iskustva;
- pokrivenost signalom mreže najmanje 75% stanovništva Crne Gore (50% u svakoj opštini) u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 30/10 Mb/s na bazi korisničkog iskustva;
- neprekidnu pokrivenost signalom mreže (4G (LTE) i/ili 5G(NR)) svih autoputeva i svih magistralnih puteva u Crnoj Gori.
- pokrivenost signalom mreže dijela akvatorijuma Skadarskog jezera koji pripada Crnoj Gori, akvatorijuma Bokokotorskog zaliva i dijela teritorijalnih voda Crne Gore do 1 nm od obale.

Ispunjenost zahtjeva u pogledu pokrivanja signalom mreže, uključujući i zahtjeve u vezi sa kvalitetom usluge prenosa podataka, provjerava se primjenom jedne ili više od sljedećih metoda:

- procjena stepena pokrivenosti signalom mreže na osnovu softverske predikcije jačine prijemnog polja;
- mjerenje parametara kvaliteta usluge prenosa podataka specijalizovanom mjernom opremom na fiksnim lokacijama i u pokretu;
- mjerenje parametara kvaliteta usluge prenosa podataka na lokaciji krajnjeg korisnika pomoću autorizovane korisničke aplikacije (npr. EKIP NetTest) instalirane na standardnom mobilnim terminalu;
- analiza odgovarajućih podataka preuzetih sa mreže Nosioca odobrenja za korišćenje radio-frekvencija.

Agencija je u obavezi da provjeru ispunjenosti zahtjeva iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža sprovede u prvoj polovini 2027. godine. Provjera ispunjenosti zahtjeva će biti sprovedena metodom procjene stepena pokrivenosti signalom mreže na osnovu softverske predikcije jačine prijemnog polja i metodom mjerenja parametara kvaliteta usluge prenosa podataka specijalizovanom mjernom opremom na fiksnim lokacijama i u pokretu. Agencija će tokom 2026. godine izvršiti odgovarajuće pripreme za efikasnu i objektivnu provjeru ispunjenosti zahtjeva, a to podrazumijeva sređivanje odgovarajućih podataka, unapređenje i verifikaciju metodologije provjere i obezbjeđivanje materijalno-tehničkih resursa.

Agencija će angažovati specijalizovanu kompaniju za sprovođenje odgovarajućih mjerenja parametara kvaliteta usluge prenosa podataka u cilju provjere ispunjenosti uslova iz odobrenja, a tokom 2026. godine biće sprovedena javna nabavka usluge mjerenja parametara kvaliteta usluge prenosa podataka u javnim mobilnim elektronskim komunikacionim mrežama.

4. Provjera ispunjenosti uslova u pogledu granica izlaganja elektromagnetnim poljima (EMP)

Nakon što je Agencija početkom 2023. godine dodijelila radio-frekvencije iz pionirskih 5G opsega (700 MHz i 3,6 GHz), masovna implementacija baznih stanica 5G mobilnih komunikacionih mreža, naročito u opsegu 3,6 GHz, počela je od početka 2024. godine. Shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama, Agencija je obavezna da u postupku odlučivanja o zahtjevima za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija provjeri ispunjenost uslova u pogledu granica izlaganja elektromagnetnim poljima (EMP), a članom 65 Zakona o elektronskim komunikacijama je propisano da će Agencija odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja ako utvrdi da odobravanje radio-frekvencija ugrožava život i zdravlje ljudi, životnu sredinu ili nacionalnu bezbjednost. Ovaj postupak, kada se radi o 5G NR radio baznim stanicama, prije svega u opsegu 3,6 GHz sa adaptivnim antenskim sistemom (AAS), na urbanim lokacijama sa kolociranom opremom dva ili više mobilnih operatora, postaje jako složen. Primjena analitičkih modela određivanja oblika i

dimenzija zone nedozvoljenog zračenja u velikom broju takvih situacija ne daje objektivne rezultate, koji se mogu utvrditi samo putem mjerenja na terenu. U cilju sprovođenja ove Zakonom propisane obaveze Agencija je sredinom 2025. godine nabavila mjerni set za mjerenje nivoa elektromagnetnih polja (EMP) frekvencija od 30 MHz do 6 GHz. Mjerni set će biti korišćen isključivo za interne potrebe Agencije i po ukazanoj potrebi.

5. Provjera ispunjenosti uslova za utvrđivanje zaštitne zone radio centra ili zaštićenog radio koridora

Na osnovu člana 18 Zakona i Stručnim osnovama za Pravilnik o načinu i uslovima određivanja zaštitnih zona elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, širine zaštitnih zona i vrste radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata propisana je mogućnost da vlasnik radio centra ili radio koridora može podnijeti Agenciji zahtjev za utvrđivanje zaštitne zone radio centra ili zaštićenog radio koridora. Podnosioci zahtjeva mogu biti:

- Organi državne uprave nadležni za odbranu, nacionalnu bezbjednost, unutrašnje poslove i zaštitu i spašavanje,
- Hitne službe koje postupaju u hitnim situacijama, kao i u slučajevima zaštite od prirodnih i drugih elementarnih nepogoda,
- Organi državne uprave nadležni za bezbjednost u vazduhoplovnom, pomorskom i saobraćaju u unutrašnjim vodama,
- Nosioци prava nad radio–stanicama veće snage za potrebe javnih emitera,
- Agencija - za fiksne kontrolno–mjerne stanice namijenjene za kontrolu i monitoring radio–frekvencijskog spektra,
- Pružaoci usluga povezivanja prethodno navedenih subjekata,
- Pružaoci usluga povezivanja nacionalne kritične infrastrukture.

Na osnovu podnesenog zahtjeva vlasnika radio centra ili radio koridora Agencija će izdavati akt o ispunjenju uslova za utvrđivanje zaštitne zone radio centra ili zaštićenog radio koridora, te voditi baze podataka o proglašenim zaštitnim zonama postojećih i planiranih radio centara i proglašenim zaštićenim radio koridorima.

6. Koordinacija korišćenja radio-frekvencija

Koordinacija korišćenja RF spektra i prijava dodjela radio-frekvencija prepoznate su kao veoma značajne aktivnosti Agencije saglasno Zakonu. Pri tome, Agencija je dužna da preduzme sve potrebne mjere kako korišćenje RF spektra dodijeljenog na teritoriji Crne Gore ne bi sprečavalo države članice Evropske unije i države koje nijesu članice Evropske unije da koriste harmonizovani RF spektar na njihovoj teritoriji, posebno zbog prekograničnih štetnih interferencija. U preduzimanju ovih mjera Agencija uzima u obzir obaveze u skladu sa međunarodnim ugovorima,

a naročito Propisom o radiokomunikacijama, propisima Evropske unije, kao i posebnim sporazumima o koordinaciji radio-frekvencija čiji je potpisnik Crna Gora.

Agencija će u 2026. godini sprovoditi dalje aktivnosti na planu međunarodne koordinacije radio-frekvencija sa administracijama relevantnih država, za potrebe međunarodnih fiksnih veza, fiksnih/mobilnih komunikacionih mreža i sistema zemaljske radio-difuzije, uzimajući u obzir da je obezbjeđivanje usaglašenog korišćenje RF spektra neophodan preduslov za nesmetano korišćenje ovog ograničenog resursa.

Osim procedura predviđenih međunarodnim sporazumima koje se primjenjuju u postupcima koordinaciju radio-frekvencija, Agencija će takođe nastaviti aktivnosti u 2026. godini u vezi sa predlaganjem i sprovođenjem mjera za otklanjanje neželjenih interferencija koje potiču od izvora emisije lociranih na teritoriji Crne Gore ili iz drugih država, održavanje jedinstvene radio-koordinacijske baze podataka sa svim relevantnim podacima potrebnim za efikasan rad Agencije po pitanju međunarodne koordinacije radio-frekvencija u cilju postizanja priznanja kroz upis istih u međunarodne planove radio-frekvencija za analognu i digitalnu radio-difuziju, u skladu sa Sporazumima Ženeva 06 za televiziju, Ženeva 84 za FM radio, Ženeva 75 za radio-difuznu službu na srednjim talasima, Dodacima 30, 30A i 30B Pravilnika o radio-komunikacijama za radiodifuznu satelitsku službu i fiksnu satelitsku službu kao i drugim međunarodnim sporazumima. Ove aktivnosti u opštem smislu podrazumijevaju pripremanje dokumentacije i obavljanje komunikacije u vezi sa procedurom prijavljivanja i modifikacije zahtjeva koje se odnose na upotrebu radio-frekvencija međunarodnim organizacijama iz oblasti elektronskih komunikacija, posredstvom nadležnog državnog organa, kao i pripremanje odgovora na koordinacione zahtjeve drugih administracija za korišćenje RF spektra.

Agencija će tokom 2026. godine nastaviti saradnju sa administracijama susjednih država u cilju praćenja implementacije već potpisanih sporazuma o koordinaciji korišćenja pojedinih RF opsega.

6.1. Rješavanje štetne interferencije u opsegu 694-790 MHz

Tokom 2026. godine biće nastavljena komunikacija sa nadležnim institucijama Republike Albanije u cilju završetka procesa tranzicije i finalizacije oslobađanja opsega 694-790 MHz, naročito dijela tog opsega od 703-733 MHz (TV kanali 50 do 53), od sistema digitalne zemaljske radio-difuzije na cijeloj teritoriji Albanije. Takođe, u 2026. godini će se nastaviti i druge, prethodno započete aktivnosti sa administracijom Republike Albanije, vezano za korišćenje radio-frekvencija i u drugim opsezima koji su od značaja za nesmetani rad postojećih i planiranih radiokomunikacionih sistema u Crnoj Gori.

6.2. Rješavanje štetne interferencije u opsezima 2,6 GHz i 3,6 GHz u LTE/NR mrežama

Tokom 2026. godine će se intenzivirati aktivnosti, započete u 2025. godini, prema nadležnim institucijama Republike Italije u cilju definisanja regulatornih i tehničkih mjera za trajno rješavanje problema štetnih smetnji u neuparenom dijelu opsega 2,6 GHz. Predmetna štetna interferencija se manifestuje kroz degradaciju odnosa signal-šum na uzlaznoj vezi na praktično svim LTE2600 TDD ćelijama mobilnog operatora One Crna Gora u obalnom području Crne Gore. Naime, zaposleni Agencije su na osnovu teorijskih analiza i sprovedenih mjerenja 2024. godine uvrđila da izvor smetnje predstavlja signal italijanskog mobilnog operatora Wind Tre, koji za svoju LTE2600 TDD mrežu koristi iste frekvencijske blokove, a da neočekivano visoki nivo signala na obali Crne Gore nastaje kao posljedica fenomena prostiranja radio talasa poznatog pod nazivom "ducting", koji se dešava u specifičnim atmosferskim uslovima. Početkom 2025. godine otpočete su aktivnosti koordinacije radio-frekvencija u predmetnom opsegu sa administracijom Italije. Saglasno preliminarim razmatranjima na sastancima održanim sa predstavnicima pomenute administracije, pripremljen je Nacrt tehničkog sporazuma o međugraničnoj koordinaciji mobilnih/fiksnih komunikacionih mreža koje rade u TDD modu u opsegu 2570-2620 MHz usljed troposferskog ducting efekta, a koji je istima dostavljen na izjašnjavanje. Tokom sastanaka održanih 2025. godine dodatno se zaključilo da specifičan režim rada italijanskog operatora u pomenutom opsegu takođe doprinosi značajno visokim vrijednostima polja i posljedičnoj degradaciji signala crnogorskog operatora na obali tokom ljetnjih mjeseci. Imajući u vidu kompleksnost ovog problema za očekivati je da će se i tokom 2026. godine nastaviti rad sa nadležnim institucijama Republike Italije u cilju definisanja regulatornih i tehničkih mjera za trajno rješavanje ovog problema, uz potpisivanje predmetnog tehničkog sporazuma o međugraničnoj koordinaciji.

Agencija će tokom 2026. godine raditi i na rješavanju štetne interferencije u opsegu 3,6 GHz u 5G mrežama. Naime, od aprila 2025. godine mobilni operatori u Crnoj Gori su evidentirali degradaciju odnosa signal-šum na uzlaznoj vezi NR radio baznih stanica na području Podgorice, Zete, Tuzi, Ulcinja i Bara, kao i na ćelijama usmjerenim prema otvorenom moru u ostalim primorskim opštinama. Shodno analizama prostorne i vremenske distribucije smetnje početna pretpostavka je da problem na radio baznim stanicama lociranim na području koje gravitira granici sa Republikom Albanijom potiče od nesinhronizovanih NR radio baznih stanica u toj susjednoj državi, a da je problem na radio baznim stanicama koje su usmjerene prema otvorenom moru posljedica "ducting"-a, slično efektu koji se dešava u opsegu 2,6 GHz.

6.3. Aktivnosti na obezbjeđivanju upisa u planove za radio-difuznu satelitsku službu u susret Svjetskoj konferenciji o radio-komunikacijama (WRC-27)

Agencija je 2024. godine pokrenula proceduru iz Dodataka 30 i 30A Propisa o radiokomunikacijama, u cilju obezbjeđivanja novog upisa u Planove za radio-difuznu satelitsku službu (BSS) sa 10 kanala, na predstojećoj Svjetskoj konferenciji o radio-komunikacijama WRC-27, uzimajući u obzir da trenutno, Crna Gora nema upis u planove predmetnih dodataka, kao što to imaju druge administracije članice ITU-a. S tim u vezi, saglasno odlukama prethodne konferencije WRC-23, koje su omogućile da administracija koja nema upis u RR Dodatke 30 i 30A ostvari

benefit po osnovu rezultata WRC-23, naročito povodom primjene Rezolucije 559 (WRC-19), Agencija je zatražila asistenciju ITU-R Biroa u pogledu identifikovanja odgovarajuće orbitalne pozicije i RF kanala za svoj predmetni upis u BSS Planove. Nakon pomenute saradnje sa ITU-R Biroom, Agencija je podnijela koordinacioni zahjev povodom orbitalne pozicije i karakteristika mreže namijenjene za nacionalnu pokrivenost teritorije Crne Gore, koji je objavljeni u Specijalnoj Sekciji br. AP30/E/952 ITU BR IFIC 3045 od 29. aprila 2025. godine. Imajući u vidu da je procedura koordinacije radio-frekvencija u planskim RF opsezima koji su predmet pomenutih Dodataka Propisa o radiokomunikacijama i pripadajućih pozicija geostacionarne satelitske orbite veoma zahtjevna i uobičajeno traje duži niz godina iz razloga globalne eksploatacije ovih resursa na maksimalnom nivou, Agencija će tokom 2026. godine nastaviti započetu proceduru koordinacije uz nastojanje da se ista uspješno okonča do predstojeće WRC-27, kada se namjerava u konačnom ostvariti pravo upisa traženih resursa za Crnu Goru u predmetne međunarodne planove.

6.4. Prijavljivanje i upisivanje radio-frekvencijskih dodjela u Međunarodni registar radio-frekvencija ITU-a (MIFR)

Kao posebna aktivnost predviđeno je prijavljivanje RF dodjela, saglasno odredbama Propisa o radiokomunikacijama (RR) čime iste, ukoliko su ispunjeni svi regulatorni uslovim propisani ovim aktom, dobijaju status upisa u Međunarodni registar radio-frekvencijskih dodjela (MIFR) ITU-a, koji ima međunarodnu prepoznatljivost i pravo na zaštitu od štetne smetnje bilo koje stanice druge administracije.

Procedura prijavljivanja RF dodjela u MIFR se veoma rijetko primjenjivala za stanice koje rade u službama kojima su određeni opsezi prema članu 5 RR namijenjeni sa primarnim statusom, a za koje se nije eksplicitno zahtijevala procedura koordinacije saglasno RR i koje su na nacionanoj osnovi dodijeljene drugim službama (na primjer opsezi namijenjeni na primarnoj osnovi za mobilnu službu, 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2,1 GHz, 2,6 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz, identifikovani za IMT, koji se u državama Evrope i brojnim drugim državama svijeta koriste isključivo za radio bazne stanice u mobilnoj službi na ekskluzivnoj osnovi). Međutim, na Svjetskim konferencijama o radiokomunikacijama (WRC) brojni opsezi se sve češće namijenjuju na bazi zajedničkog korišćenja različitih službi sa istim statusom, uz obavezno usklađivanje rada stanica na osnovu tehničkih i operativnih kriterijuma. Na predstojećoj WRC-27 u tom smislu će se razmatrati brojni opsezi iako su faktični u potpunosti iskorišćeni za određenu službu, što daje novu dimenziju svrsi prijavljivanja dodjela u MIFR, zbog čega će Agencija već tokom 2025. godine započeti i u 2026. godini nastaviti prijavljivanje RF dodjela u MIFR za stanice u relevantnim službama.

6.5. Pristupanje Sporazumu o koordinaciji radio-frekvencija u opsezima između 29,7 MHz i 43,5 GHz za fiksnu službu i kopnenu mobilnu službu (HCM Sporazum)

U 2026. godini predviđeno je preduzimanje inicijalnih koraka, a po ispunjenju potrebnih uslova, pristupanje Agencije, kao nadležnog regulatornog tijela u ime Crne Gore, Sporazumu o koordinaciji radio-frekvencija u opsezima između 29,7 MHz i 43,5 GHz za fiksnu službu i kopnenu mobilnu službu (HCM Sporazum). Potpisnice ovog sporazuma su nadležne administracije Austrije, Belgije, Češke Republike, Njemačke, Francuske, Mađarske, Holandije, Hrvatske, Italije, Lihtenštajna, Litvanije, Luksemburga, Poljske, Rumunije, Slovačke Republike, Slovenije i Švajcarske. Za pristupanje Sporazumu potrebna je saglasnost svih država potpisnica. Cilj ovog tehničkog sporazuma je da uspostavi optimalno korišćenje radio-frekvencija u pojedinačnim opsezima koji su dodijeljeni za sisteme u fiksnoj i mobilnoj službi, takođe i da se spriječe štetne interferencije koje mogu uzrokovati stanice u navedenim radiokomunikacionim službama u pomenutom dijapazonu radio spektra. Ovaj sporazum se ažurira prema potrebi, na osnovu predloga datih od strane potpisnica u okviru ekspertske grupe za fiksnu službu i ekspertske grupe za mobilnu službu, od kojih svaka održava po jedan sastanak na godišnjem nivou, a nakon toga na plenarnom sastanku, koji se takođe održava na godišnjem nivou, razmatraju se predlozi i nakon usaglašavanja istih donose se izmjene i dopune HCM Sporazuma.

7. Uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori

Agencija je saglasno Zakonu o elektronskim komunikacijama 2025. godine donijela Pravilnik o interoperabilnosti automobilskih i potrošačkih radio-prijemnika i potrošačke digitalne televizijske opreme i uslovima za prelazak na nove standarde u oblasti radio-difuzije koji predstavlja transpoziciju člana 113 Direktive (EU) 2018/1972 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o uspostavljanju Evropskog elektronskog komunikacionog koda.

Donošenje ovog pravilnika imalo je za cilj da doprinese procesu uvođenja digitalnog radija u Crnoj Gori i stoga će Agencija, tokom 2026. godine nastaviti aktivnosti u skladu sa zakonskim okvirom i podzakonskim aktima iz svoje nadležnosti kao i druge aktivnosti, koje između ostalog podrazumijevaju i nastavak učešća predstavnika Agencije u međuresornoj radnoj grupi.

Međuresorsna radna grupa, koju je formiralo Ministarstvo ekonomskog razvoja 2025. godine, ima mandat da pripremi izmjene i dopune Zakona o digitalnoj radio-difuziji, kako bi se obezbijedio adekvatan pravni osnov za uvođenje digitalnog radija kao i preduslov za finansijsku podršku ovom procesu. Nadalje, Agencija će u pogledu uvođenja digitalnog radija nastaviti saradnju sa svim akterima ovog procesa, a posebno sa ministarstvima nadležnim za oblast elektronskih komunikacija, kulture i medija, organom nadležnim za audiovizuelne medijske usluge, Radio-difuzni centrom i Radio Televizijom Crne Gore, koji učestvuju u ovoj grupi.

Imajući u vidu da se nakon implementacije odredbi Direktive (EU) 2018/1972, te okončanja multilateralog Adriatik-Jonskog sporazuma i na regionalnom nivou očekuje dalji razvoj aktivnosti u pravcu promovisanja i dostupnosti digitalnog zemaljskog radija, Agencija će se shodno

moogućnostima tokom 2026. godine uključiti u odgovarajuće aktivnosti i eventualne projekte na regionalnom nivou.

F. Upravljanje numeracijom

Shodno članu 94 Zakona Agencija upravlja numeričkim resursima. Upravljanje numeracijom, u smislu ovog zakona, obuhvata planiranje, upotrebu i dodjelu numeracija, kao ograničenog resursa, na način kojim se obezbjeđuje njihovo racionalno, ravnomjerno i efikasno korišćenje, u skladu sa planom numeracije.

1. Izdavanje odobrenja za korišćenje numeracije

U toku 2026. godine, shodno Zakonu i najboljoj evropskoj praksi, nastaviće se aktivnosti na sprovođenju nadležnosti Agencije u vezi određivanja načina korišćenja numeracije i izdavanja odobrenja za korišćenje istih.

2. Usluga promjena operatora i prenosa brojeva

Agencija je u toku 2025. godine donijela Pravilnik o promjeni operatora i prenosivosti brojeva („Službeni list Crne Gore“, br. 100/25), kojim se bliže uređuju postupak promjene operatora u fiksnoj i mobilnoj mreži, prava i obaveze krajnjih korisnika i operatora, pravila prenosivosti brojeva, te način podnošenja, validacije i realizacije zahtjeva. Usluga promjene operatora na tržištu elektronskih komunikacija u Crnoj Gori uvedena je prvi put Zakonom o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore“, br. 100/24). Postupak se sprovodi putem Informacionog sistema za promjenu operatora (ISPO) koji omogućava pouzdanu i transparentnu razmjenu podataka između svih učesnika, kao i tehničku realizaciju promjene operatora po principu „*Make Before Break*“. Pravilnikom su propisani rokovi za realizaciju zahtjeva za promjenu operatora, obaveze operatora u pogledu informisanja korisnika, mogućnosti korisnika da odustanu od zahtjeva, kao i pravo na naknadu u slučaju kašnjenja u realizaciji.

Pravilnik će se primjenjivati počev od aprila 2026. godine do kada informacioni sistem za promjenu operatora treba da bude implementiran, testiran i pušten u produkciju. Operatori su dužni da do navedenog roka usklade svoje poslovanje sa svim odredbama ovog akta.

U 2026. godini Agencija će nastaviti da prati usklađenost rada operatora sa odredbama Pravilnika, te da unapređuje ISPO u skladu sa najboljom evropskom praksom. Planirana je izrada tehničkog rješenja za novi ISPO, kao jedinstvene i automatizovane platforme za proces promjene operatora i prenosivosti brojeva, kao i iniciranje postupka javne nabavke za njegovu implementaciju i imenovanje administratora sistema.

3. Informisanje građana o postojanju i korišćenju jedinstvenog evropskog broja za pozive u hitnim slučajevima „112“ i brojeva ostalih hitnih službi

Agencija će i u toku 2026. godine, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za zaštitu i spašavanje (Direktorat za vanredne situacije - Ministarstvo unutrašnjih poslova), na odgovarajući i javno dostupan način, nastaviti da informiše građane o postojanju i korišćenju jedinstvenog evropskog broja za pozive u hitnim slučajevima „112“, kao i raditi na poboljšanju efikasnijeg rada službe „112“ kroz ispunjavanje obaveza iz podzakonskog akta u vezi broja 112, koji bi trebalo da bude usvojen do kraja 2025. godine.

Nakon održane radionice u vezi implementacije Sistema upozoravanja javnosti (Public Warning System - PWS) početkom 2025. godine, Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU) je nastavila sa aktivnostima podrške našoj državi u vezi ovog projekta, na način što je angažovala eksperta koji je imao zadatak da uradi Studiju izvodljivosti PWS u Crnoj Gori, koja će biti prezentovani krajem januara 2026. godine u Podgorici. U cilju realizacije ove aktivnosti Agencija je u 2025. godini formirala Radnu grupu za koordinaciju i praćenje procesa implementacije PWS.

Agencija će u 2026. godini nastaviti da radi zajedno sa resornim ministarstvom, Ministarstvom unutrašnjih poslova odnosno Direktoratom za vanredne situacije i ITU na implementaciju „*Public warning*“ sistema (*Cell broadcast*, *Location based SMS*, i slanje upozorenja drugim kanalima (OTT, društvene mreže), a koji podržava sljedeće vrste upozorenja: *Presidential Alert*, *Extreme Alert*, *Severe Alert*, *Public Safety Alert*, *Amber Alert*, *Test Alerts* i vršiti koordinaciju implementacije ovog sistema sa operatorima elektronskih komunikacija.

Takođe, u cilju što kvalitetnijeg pružanja elektronskih komunikacionih usluga Agencija će zajedno sa EPCG, CEDIS-om i operatorima raditi na obezbjeđivanju pouzdanijeg napajanja električnom energijom objekata operatora i objekata u svom vlasništvu sa akcentom na povećanju korišćenja električne energije iz obnovljivih izvora.

Agencija će nastaviti aktivnosti na obezbjeđenju mogućnosti za pozivanje broja 112 preko drugih mreža u Crnoj Gori kada domicilna mreža nije dostupna, kao i mogućnosti korišćenja usluga drugih operatora (nacionalni roving) u slučaju vanrednih situacija. U vezi sa ovim aktivnostima, Agencija će vršiti periodično testiranje funkcionisanja ovih mogućnosti.

Takođe, Agencija će u 2026. godini nastaviti sa radom na inicijativi za implementaciju SOS alarma za lica koja spadaju u ranjive kategorije prema resornom ministarstvu i drugim nadležnim institucijama i, u slučaju prihvatanja iste, vršiti koordinaciju implementacije ovog sistema sa operatorima elektronskih komunikacija.

4. Obezbjeđenje numeričkih resursa za komunikaciju između mašina - M2M

M2M je poslovno područje u razvoju koje je ušlo u fazu značajnijeg rasta, koje postaje novo poslovno područje za operatore elektronskih komunikacionih mreža. Operatori treba da omoguće povezivanje potrebno za održavanje veza između različitih mašina i senzora i za to im treba obezbjeđiti odgovarajuće regulatorne uslove i odgovarajuće numeričke resurse.

U 2025. godine donešen je Plan numeracije, kojim je produžen rok da se svi nacionalni brojevi koji se koriste za uslugu za komunikaciju između mašina (M2M), a nijesu iz opsega sa SDN kodom "71", moraju zamjeniti sa nacionalnim brojevima sa SDN kodom "71" najkasnije do 01.12.2026. godine.

U 2026. godinu biće nastavljeno praćenje potrebe za numeričkim resursima za M2M, izdavanje odgovarajućih odobrenja za korišćenje istih po zahtjevu operatora i praćenja aktivnosti operatora na napuštanju brojeva koje su ranije koristili za ove namjene.

G. Prava i zaštita interesa korisnika

1. Vođenje postupaka zaštite prava i interesa korisnika elektronskih komunikacionih usluga i poštanskih usluga

Krajnji korisnik javnih elektronskih komunikacionih usluga ima pravo da podnese operatoru prigovor na pristup i kvalitet usluga, prigovor u vezi sa pružanjem usluga i na iznos kojim je zadužen u računu za pružene usluge, kao i zbog povrede odredaba ugovora i povrede prava u vezi sa zaštitom pristupa otvorenom internetu.

Krajnji korisnik podnosi prigovor operatoru nakon utvrđivanja nepravilnosti, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja za radnju ili propust operatora, a prigovor na račun za usluge i na kvalitet usluga u roku od 30 dana od dana prijema računa, odnosno od dana pružene usluge, u pisanoj ili elektronskoj formi.

Operator je dužan da o prigovoru odluči u roku od 15 dana od dana prijema prigovora, da krajnjem korisniku dostavi obrazloženu odluku, u pisanoj ili elektronskoj formi i da o tome vodi evidenciju. Ako operator odbije prigovor krajnjeg korisnika ili ne odluči u pomenutom roku krajnji korisnik ima pravo da se u roku od 30 dana od dana prijema odluke operatora obrati Agenciji zahtjevom za vansudsko rješavanje spora, u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Agencija odlučuje po zahtjevu u roku od 60 dana od dana njegovog prijema. Protiv odluka Agencije može se pokrenuti upravni spor. Zahtjev za vansudsko rješavanje spora ne isključuje pravo krajnjeg korisnika na pokretanje postupka pred nadležnim sudom.

Agencija je, preduzimajući aktivnosti u cilju poboljšanja informisanosti korisnika i njihove edukacije o osnovnim korisničkim pravima, uticala na povećanje broja podnijetih žalbi korisnika sve do 2019. godine nakon čega je zabilježen trend smanjivanja broja postupaka vođenih pred Agencijom pokrenutim žalbama korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga, što predstavlja značajnu pozitivnu promjenu u odnosu na način kojim operatori rješavaju prigovore korisnika i ukazuje da je posvećeni rad Agencije po svakom podnesku korisnika i preduzimanje potrebnih mjera saglasno zakonu i podzakonskim aktima rezultiralo posvećenijem i ozbiljnijem odnosu operatora prema prigovorima korisnika.

U 2026. godini Agencija će postupke po žalbama korisnika sprovesti u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o elektronskim komunikacijama. Zahtjev za vansudsko rješavanje spora se može podnijeti lično u prostorijama Agencije, poštom na adresu sjedišta Agencije, putem e-mail-a: zaštita_korisnika@ekip.me, kao i posredstvom aplikacije Centralni informacioni sistem za zaštitu potrošača na linku www.potrosac.me.

Novim Zakonom o elektronskim komunikacijama definisani su drugačiji rokovi i veći opseg prava krajnjih korisnika u odnosu na prethodni, zbog čega je Agencija u obavezi da propise za sprovođenje Zakona donese u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu, a operatori su dužni da usklade svoje poslovanje sa Zakonom u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Neka od novih prava krajnjih korisnika su: pravo na sažetak ugovora, pravo na veću zaštitu u pogledu korišćenja usluga sa dodatom vrijednošću, veća prava po osnovu prenosa broja u drugu mrežu, garantovan kvalitet usluga, posebno u segmentu usluge otvorenog pristupa internetu, veća prava u pogledu roka za raskid ugovora u slučaju da operator ne može da ispuni ugovorenu uslugu, veća transparentnost uslova pod kojim se ugovor zaključuje, veća prava u pogledu otključavanja terminalne opreme u slučaju prelaska u drugu mrežu, zaštitu od zlonamjernih i uzmeniravajućih poziva i drugo.

Zaštita korisnika poštanskih usluga je regulisana Zakonom o poštanskim uslugama u poglavlju II Poštanske usluge - odjeljak 5 Zaštita korisnika usluga i rješavanje sporova. Propisan je postupak reklamacije operatoru, postupak prigovora Agenciji i razlozi podnošenja reklamacije odnosno prigovora. Imajući u vidu trend povećanja broja korisnika koji su se obraćali Agenciji sa različitim zahtjevima tokom 2025. godine, očekuje se porast broja prigovora korisnika, kao i zahtjeva za kontrolu rada poštanskih operatora. U 2026. godini Agencija će odlučivati po podnijetim prigovorima korisnika protiv odluke poštanskog operatora i davati pojašnjenja i odgovore na pitanja korisnika poštanskih usluga.

U periodu pripreme Plana rada za 2026. godinu vrši se testiranje mogućnosti podnošenja žalbi i prigovora od strane korisnika elektronskim putem preko internet stranice Agencije www.ekip.me. U 2026. godini Agencija će raditi na unapređenju ovog načina komunikacije sa korisnicima.

2. Praćenje ponuda operatora i promjene ugovorenih uslova pružanja usluga

Operatori javnih elektronskih komunikacionih usluga u svojoj ponudi imaju sve veću ponudu u smislu raznovrsnih paketa usluga sa različitom kombinacijom servisa koje nude korisnicima svojih usluga. Operatori obavještavaju Agenciju o ponudama svojih usluga i izmjenama istih osam dana prije objavljivanja cjenovnika na svojoj internet stranici. Agencija vrši provjeru njihove usklađenosti sa zakonom u smislu poštovanja principa transparentnosti, nediskriminatornosti, strukture cijena, načina obračuna usluga samo po jednom osnovu i sl.

Operator je takođe dužan da, najmanje 30 dana prije izmjene uslova utvrđenih pretplatničkim ugovorom, o toj izmjeni obavijesti svoje pretplatnike pisanim putem, kao obaveznim vidom obavještavanja, na jasan, vidljiv i nedvosmislen način, uz mogućnost dodatnog obavještavanja putem SMS-a kada je to moguće, te da im u naznačenom roku omogući bezuslovan raskid ugovora, ukoliko su te izmjene nepovoljnije u odnosu na ugovorene opšte uslove i cijene. Agencija cijeni usklađenost teksta pisanog obavještenja, koje operator u tom slučaju dostavlja pretplatnicima prije slanja obavještenja istima.

U 2026. godini, Agencija će cijiniti usaglašenost dostavljenih ponuda i cjenovnika operatora, kao i eventualne promjene ugovorenih uslova, naročito one koje su nepovoljnije za korisnike njihovih usluga i u slučaju potrebe blagovremeno reagovati u skladu sa zakonom.

Takođe, u 2026. godini Agencija će nastaviti da na svojoj internet stranici vrši povezivanje sa internet stranicama cjenovnika usluga operatora elektronskih komunikacija.

3. Opšti uslovi pružanja usluga

U toku 2026. godine operatori će biti dužni da izmijene svoje opšte uslove pružanja usluga radi njihovog usklađivanja sa novim Zakonom o elektronskim komunikacijama i novim podzakonskim aktom donijetim na osnovu tog zakona, dok će Agencija vršiti provjeru njihove usklađenosti i izdavati saglasnosti, uz intenzivno praćenje primjene navedenih akata, naročito sa aspekta obezbjeđivanja jednakog pristupa mreži i uslugama za lica sa invaliditetom. U skladu sa obavezama utvrđenim podzakonskim aktom, Agencija će dodatno prilagoditi sopstvenu internet stranicu i obrazac zahtjeva za vansudsko rješavanje spora potrebama lica sa invaliditetom, kako bi im se omogućilo elektronsko podnošenje zahtjeva. Istovremeno, Agencija će tokom 2026. godine nastaviti da provjerava usklađenost opštih uslova pružanja poštanskih usluga sa Zakonom o poštanskim uslugama, izdaje saglasnosti na opšte uslove o obavljanju univerzalne poštanske usluge

univerzalnom poštanskom operatoru i na svojoj internet stranici objavljuje opšte uslove pružanja usluga poštanskih operatora.

4. Korisnički ugovori

Nakon dobijanja saglasnosti Agencije na opšte uslove pružanja usluga, operatori su u obavezi da Agenciji dostave i nove obrasce korisničkih ugovora radi davanja saglasnosti, pri čemu će Agencija u toku 2026. godine vršiti detaljnu provjeru njihove usklađenosti sa Zakonom o elektronskim komunikacijama. U 2026. godini Agencija će na svojoj internet stranici objavljivati tipske korisničke ugovore za koje je dala saglasnost, a istovremeno će kontinuirano pratiti primjenu sažetka ugovora u praksi, kao nove obaveze propisane Zakonom o elektronskim komunikacijama, pri čemu je obrazac sažetka ugovora utvrđen aktom Agencije donijetim u 2025. godini.

5. Kvalitet elektronskih komunikacionih usluga

U skladu sa članom 142 Zakona Agencija će u toku 2026. godine pratiti kvalitet elektronskih komunikacionih usluga koje se pružaju u Crnoj Gori, objavljivati uporedne parametre kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga na svojoj internet stranici i operatorima davati preporuke za poboljšanje kvaliteta usluga.

6. Sistem za mjerenje brzine pristupa internetu

Zakonom o elektronskim komunikacijama u članu 155 predviđeno je da će Agencija korisnicima omogućiti mjerenje brzine pristupa internetu, koje se može koristiti prilikom podnošenja prigovora na ugovorenu brzinu pristupa internetu u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži.

U 2019. godini Agencija je pustila u rad sistem za mjerenje i analizu kvaliteta usluge pristupa internetu "EKIP NetTest". Sistem EKIP NetTest omogućava mjerenje parametara kvaliteta usluge pristupa internetu u fiksnim i mobilnim mrežama u Crnoj Gori. Sa više od 80 parametara koji se mjere, ovo je vjerovatno najkompletniji mjerni alat dostupan na tržištu. Sistem je u potpunosti u skladu sa BEREC (Tijelo evropskih regulatora za elektronske komunikacije) izvještajem iz 2014. godine, koji preporučuje parametre kvaliteta za kvalitet internet konekcije. Mjerni server je smješten u Tački za razmjenu Internet saobraćaja (MIXP) u Crnoj Gori, kako bi korisnici svih operatora bili u jednakoj poziciji kada mjere parametre kvaliteta usluge pristupa internetu, tj. kako bi se dobijeni rezultati mjerenja mogli upoređivati. Dobijeni rezultati se georeferenciraju i prikazuju na geografskoj karti. Rezultati mjerenja brzine interneta dobijeni korišćenjem ovog sistema mogu se koristiti kao osnova za podnošenje prigovora u slučaju odstupanja od ugovorom propisanih brzina pristupa internetu.

Zakonom o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će Agencija korisnicima omogućiti mjerenje brzine pristupa internetu, koje se može koristiti prilikom podnošenja prigovora na ugovorenu brzinu pristupa internetu u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži.

U toku 2026. godine Agencija će raditi na unapređenju postojećeg sistema u cilju praćenja dostupnosti i kvaliteta pružanja usluge pristupa internetu.

7. Praćenje poštovanja principa mrežne neutralnosti (Net neutrality) u Crnoj Gori

Neutralnost mreže (eng. *Net neutrality*) odnosi se na nivo kontrole pristupa sadržaju i brzine pristupa internetu od strane pružaoca usluge pristupa internetu. U 2025. godini donesen je podzakonski akt koji bliže reguliše ovo pitanje.

U 2026. godini Agencija će pratiti poštovanja principa mrežne neutralnosti, predlagati mjere za njegovo poboljšanje i u slučajevima utvrđene diskriminacije i regulacije mrežnog saobraćaja preduzimati odgovarajuće mjere.

8. Alat za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga (Kalkulator cijena)

Zakonom o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će Agencija na svojoj internet stranici, omogućiti krajnjim korisnicima pristup nezavisnom alatu za poređenje i procjenu usluga pristupa internetu i javno dostupnih interpersonalnih komunikacionih usluga zasnovanih na korišćenju brojeva i ako je to primjenjivo, javno dostupnih interpersonalnih komunikacionih usluga koje ne zavise od broja, a koje se odnose na cijene usluga koje se pružaju u zamjenu za novčana plaćanja koja se ponavljaju ili se zasnivaju na potrošnji i kvalitet pružanja usluge, ako je ponuđen minimalni kvalitet usluge ili se od operatora zahtijeva objavljivanje takvih podataka. Da bi se ova odredba sprovela Agencija je u 2015. godini razvila i implementirala odgovarajući alat - Kalkulator cijena, koji je korisnicima dostupan na internet stranici Agencije.

U toku 2026. godine Agencija će nastaviti da održava uspostavljeni Kalkulator cijena, zahtijevati od operatora redovno ažuriranje cijena i ponuda usluga u Kalkulatoru, odobravati ispravne tarife, a vraćati na doradu one koje nijesu usklađene sa dopisima i cjenovnicima operatora ali i raditi i na razvoju drugih načina dostupnosti informacija o cijenama elektronskih komunikacionih usluga. Agencija će unaprijediti postojeći kalkulator na način koji obezbjeđuje da krajnji korisnik osim po cijeni važeće ponude i usluge može uporediti i po kvalitetu (ako je ponuđen minimalni kvalitet usluge ili se od operatora zahtijeva objavljivanje takvih podataka).

9. Aktivnosti vezane za komunikaciju sa javnošću

U toku 2026. godine Agencija će pristupiti izradi i donošenju okvirnog plana komunikacije Agencije sa javnošću, kojim će se sistemski urediti interne i eksterne komunikacione aktivnosti, definisati ciljevi, ciljne grupe, komunikacioni kanali, ključne poruke, kao i mehanizmi monitoringa i evaluacije efekata komunikacije. Osnovni cilj ovog plana biće jačanje brenda i unapređenje imidža Agencije kao prepoznatljivog, pouzdanog, kompetentnog i nezavisnog regulatornog tijela koje djeluje u skladu sa važećim zakonskim i regulatornim okvirom u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga u Crnoj Gori. Kroz realizaciju planiranih aktivnosti predviđa se povećanje vidljivosti i bolje pozicioniranje Agencije u javnosti, unapređenje informisanosti i edukacije korisnika o savremenim elektronskim komunikacionim i poštanskim uslugama, njihovom bezbjednom korišćenju, pravima korisnika i dostupnim mehanizmima zaštite njihovih interesa. U okviru sprovođenja Okvirnog plana komunikacije, Agencija će realizovati aktivnosti usmjerene na unapređenje komunikacionih kanala i sprovođenje procesa rebrendiranja i unapređenja vizuelnog identiteta, uključujući modernizaciju zvanične internet stranice, optimizaciju prisustva na društvenim i poslovnim mrežama, kao i razmatranje uspostavljanja zvaničnih kanala za distribuciju multimedijalnih sadržaja. Za realizaciju navedenih aktivnosti biće neophodno planirati odgovarajuća finansijska sredstva u finansijskom planu Agencije za 2026. godinu.

10. Ispitivanje javnog mnjenja

Istraživanja pokazuju da značajan broj korisnika elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga nijesu upoznati sa svojim pravima i postupkom njihove zaštite. Da bi što više korisnika bilo upoznato sa postupcima zaštite prava u oblasti elektronskih i poštanskih usluga, Agencija će u toku 2026. godine pripremati i distribuirati odgovarajući edukativni materijal za korisnike i davati odgovarajuća saopštenja i obavještenja putem medija i društvenih mreža, posebno sa aspekta prava korisnika na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama i Zakona o poštanskim uslugama.

Agencija je prethodnih godina redovno sprovodila istraživanja o upotrebi informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori. Takvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika cijenama i kvalitetom elektronskih komunikacionih usluga će biti sprovedeno i u toku 2026. godine. Predmet ovog istraživanja će biti ispitivanje stepena zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori, odnosno stepen zadovoljstva korisnika uslugama fiksne i mobilne telefonije, interneta i distribucije televizijskih i radio programa, obaviještenosti o brojevima hitnih službi, kao i stepen obaviještenosti o pravima korisnika elektronskih komunikacionih usluga i nadležnostima Agencije.

Agencija će u toku 2026. godine izvršiti i istraživanje zadovoljstva korisnika poštanskih usluga ponudom i kvalitetom obavljanja poštanskih usluga u Crnoj Gori. Istraživanje će obuhvatiti i ispitivanje dinamike korišćenja navedenih usluga, načina izbora operatora od strane korisnika

poštanskih usluga, kao i očekivanja u vezi sa novim uslugama koje su već ponuđene, ili bi ih trebalo ponuditi na tržištu poštanskih usluga. Ovo istraživanje će obuhvatiti i ispitivanje učestalosti i obima korišćenja jedinica poštanske mreže i kao i pojedinih reprezentativnih poštanskih usluga, ispitivanje zadovoljstva cijenama i rokovima prenosa (kvalitetom) pojedinih poštanskih usluga, ispitivanje poznavanja procedure zaštite prava korisnika, kao i ispitivanje obima korišćenja internet trgovine. Sastavni dio istraživanja će biti i pitanje zamjenjivosti poštanskih usluga uslugama iz oblasti elektronskih komunikacija, odnosno ispitivanje uticaja digitalizacije korišćenja poštanskih usluga.

11. Praćenje rada nacionalne tačke razmjene Internet saobraćaja u Crnoj Gori (MIXP)

U toku 2013. godine Agencija je pripremila studiju o organizaciji i uspostavljanju nacionalne tačke razmjene internet saobraćaja (IXP- Internet Exchange Point-a) u Crnoj Gori. Studija je pokazala da bi se organizacijom IXP u Crnoj Gori pospješio razvoj interneta u Crnoj Gori, snizile cijene usluga, rasteretili linkovi za globalni pristup internetu, poboljšao kvalitet usluge pristupa internetu i sigurnost komunikacije. U skladu sa ovom Studijom u julu 2015. godine u rad je puštena Nacionalna tačka razmjene internet saobraćaja u Crnoj Gori (MIXP), koja se nalazi u prostorijama Univerziteta Crne Gore (Centar za informacioni sistem). U obezbjeđivanju uslova za implementaciju MIXP učestovali su: resorno Ministarstvo, Agencija, operatori elektronskih komunikacija u Crnoj Gori, Univerzitet Crne Gore, Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU) i međunarodne internet organizacije.

U 2026. godini Agencija će nastaviti saradnju sa Univerzitetom Crne Gore, Ministarstvom ekonomskog razvoja, operatorima koji pružaju internet usluge i drugim zainteresovanim subjektima u cilju daljeg razvoja MIXP-a i nastojati da se svi internet servis provajderi i nadležni organi državne uprave povežu na MIXP.

H. Planiranje elektronskih komunikacionih mreža i elektronske komunikacione infrastrukture

Zakonom o elektronskim komunikacijama, Zakonom o uređenju prostora i Zakonom o izgradnji objekata propisane su obaveze Agenciji da na zahtjev nosioca pripremni poslova na izradi i donošenju planskog dokumenta, dostave podatke o postojećim i planiranim elektronskim komunikacionim mrežama, elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi i povezanoj opremi u zoni zahvata planskog dokumenta, daje mišljenje na Nacrt planskog dokumenta, saglasnost na Predlog planskog dokumenta, saglasnost na glavni projekat u postupku izdavanja građevinske dozvole, uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove (tehnički uslovi za državne i lokalne objekte od opšteg interesa).

U toku 2026. godine Agencija će po zahtjevima dostavljati raspoložive podatke, kao i svoje predloge, mišljenja, saglasnosti i uslove.

I. Zaštita elektronskih komunikacija

U 2026. godini Agencija će nastaviti sa aktivnostima usmjerenim na sprječavanje oštećenja elemenata elektronskih komunikacionih mreža i prekida u pružanju elektronskih komunikacionih usluga. Ove aktivnosti će se, pored ostalog, realizovati kroz poboljšanje saradnje sa organima nadležnim za izdavanje dozvola za izgradnju objekata, njihovom edukacijom, boljim prostornim planiranjem i povećanjem kvaliteta tehničkih uslova, upozoravanjem izvođača radova na mogućnost oštećenja elektronskih komunikacionih mreža i posledice toga, upoznavanjem izvođača radova i javnog sektora sa postojanjem georeferencirane baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture, podacima koji se mogu naći u njoj i njihovim korišćenjem.

Agencija će postupati i po eventualnim izmjenama Zakona, ukoliko istim budu propisane nove nadležnosti Agencije po pitanju implementacije 5G Toolbox-a i bezbjednosti elektronskih komunikacionih mreža i usluga.

Shodno Pravilniku o uslovima i načinu sprečavanja i suzbijanja zloupotreba i prevara u pružanju usluga elektronske pošte („Sl. list CG”, br. 37/18) Agencija je u 2019. godini uspostavila registar u elektronskom obliku, koji sadrži telefonske brojeve i e-mail adrese korisnika koji ne žele da primaju elektronske poruke odnosno telefonske pozive u svrhu direktnog marketinga.

Agencija će u 2026. godini nastaviti da prati implementaciju navedenog pravilnika od strane operatora elektronskih komunikacionih usluga i subjekata koji vrše distribuciju elektronskih poruka i raditi na unapređivanju i promociji registra koji sadrži telefonske brojeve i e-mail adrese korisnika koji ne žele da primaju elektronske poruke odnosno telefonske pozive u svrhu direktnog marketinga.

J. Vršenje nadzora u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti

1. Inspekcijski nadzor u oblasti elektronskih komunikacija

Agencija vrši inspekcijski nadzor u oblasti elektronskih komunikacija, u skladu sa nadležnostima utvrđenim u članovima 179 i 210–215 Zakona o elektronskim komunikacijama. Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega sprovode inspektori za elektronske komunikacije. Inspektori za elektronske komunikacije poslove nadzora obavljaju u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o inspekcijskom nadzoru („Sl. list CG“, br. 39/03, 76/09, 57/11, 18/14, 11/15, 52/16 i 84/24).

Redovni inspekcijski nadzori u 2026. godini će se vršiti, kod operatora registrovanih kod Agencije, radio-difuznih emitera i kod imaoaca funkcionalnih mreža/sistema u skladu sa Planom nadzora u oblasti elektronskih komunikacija za 2026. godinu. Vanredni inspekcijski nadzori će se vršiti shodno ukazanoj potrebi i podnijetim inicijativama za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora.

2. Stručni nadzor u oblasti poštanske djelatnosti

Agencija vrši nadzor nad radom poštanskih operatora, u skladu sa odredbama članova 106, 109 i 109a Zakona o poštanskim uslugama. Poslove nadzora u oblasti poštanske djelatnosti sprovode nadzornici za poštansku djelatnost. Nadzornici za poštansku djelatnost obavljaju poslove nadzora u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama i Zakonom o inspekcijskom nadzoru („Sl. list CG“, br. 39/03, 76/09, 57/11, 18/14, 11/15, 52/16 i 84/24).

Agencija u skladu sa članom 131 stav 1 tačka 2 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Sl. list CG“, br. 110/23, 65/24 i 24/25) vrši nadzor nad sprovođenjem Zakona i propisa donesenih na osnovu istog, a u odnosu na obveznika iz člana 4 stav 2 tačka 4 Zakona - Poštu Crne Gore, odnosno poštanskog operatora koji na tržištu poštanskih usluga Crne Gore obavlja funkciju univerzalnog poštanskog operatora.

Ukoliko budu usvojene izmjene i dopune Zakona o poštanskim uslugama kojima bi se inspekcijski nadzor u oblasti poštanskih usluga prenio u nadležnost Agencije, Agencija bi, pored postojećih regulatornih ovlašćenja, preuzela i inspekcijske nadležnosti u ovoj oblasti, a poslove inspekcijskog nadzora obavljali bi inspektori za poštansku djelatnost zaposleni u Agenciji. Takvo rješenje dovelo bi do značajnog proširenja nadležnosti Agencije u oblasti nadzora i zahtijevalo dodatno jačanje administrativnih kapaciteta, kako u pogledu broja i stručnosti inspektora, tako i u pogledu obezbjeđivanja odgovarajuće pravne podrške njihovom radu. Imajući u vidu da se razmatra rješenje prema kome bi odluke inspektora bile konačne, uz mogućnost pokretanja upravnog spora pred Upravnim sudom, neophodno je obezbijediti visok nivo pravne sigurnosti i kvaliteta u vršenju inspekcijskog nadzora.

Redovni nadzori u 2026. godini će se vršiti u skladu sa Planom nadzora u oblasti poštanske djelatnosti za 2026. godinu.

K. Realizacija mjera iz strateških dokumenata u čiju realizaciju je uključena Agencija

U skladu sa obavezama definisanim Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022–2026, Strategijom za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023–2027, Strategijom razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori 2024–2028, kao i drugim relevantnim strateškim dokumentima, Agencija će u 2026. godini aktivno učestvovati u sprovođenju mjera i aktivnosti

koje proizilaze iz njenih nadležnosti. Poseban fokus biće na praćenju kretanja strateških indikatora i realizaciji aktivnosti predviđenih akcionim planovima, koje doprinose ostvarivanju operativnih ciljeva ovih strategija.

Pored toga, Agencija će učestvovati u sprovođenju mjera i aktivnosti definisanih u drugim strateškim dokumentima, uključujući Strategiju za prevenciju i suzbijanje nasilnog ekstremizma, terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma 2025–2030, Akcioni plan Nacionalnog programa zaštite potrošača, kao i Strategiju sajber bezbjednosti Crne Gore 2022–2026. godine.

L. Ostale aktivnosti Agencije

U toku 2026. godine Agencija će obavljati i aktivnosti u cilju stvaranja osnova za vršenje nadležnosti nezavisnog regulatornog tijela i postupanja po brojnim zakonima i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njih, kao i pripremi i dostavljanju izvještaja definisanih ovom regulativom. Kao posebno značajne i obimne, Agencija će izvršavati aktivnosti na unapređenju upravljanja i unutrašnjih kontrola, sprovođenju postupaka javnih nabavki, obavljanju finansijskih i računovodstvenih poslova, sprovođenju popisa osnovnih sredstava, sprovođenju mjera zaštite i zdravlja na radu, održavanju objekata, uređaja i opreme, održavanju i unapređenju Informacionog sistema Agencije (u skladu sa Planom razvoja Informacionog sistema Agencije i poboljšanja informacione sigurnosti).

Agencija će postupati u skladu sa Zakonom o platnom prometu, u dijelu koji se odnosi na platne transakcije pružalaca elektronskih komunikacionih usluga u okviru propisanih izuzetaka (član 3 stav 1 tačka 12 Zakona o platnom prometu). Aktivnosti obuhvataju prijem obavještenja od operatora i revizorskih izvještaja, provjeru usklađenosti sa zakonom, te informisanje Centralne banke Crne Gore o pružaocima usluga i eventualnim nepravilnostima.

U cilju daljeg unapređenja sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola u Agenciji i njegovog potpunog usklađivanja sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Agencija je usvojila Politiku upravljanja rizicima, Registar rizika i Akcioni plan za obezbjeđenje odgovarajućeg upravljanja rizicima, na osnovu kojih su, polazeći od utvrđenih ciljeva poslovanja, identifikovani i ocijenjeni mogući rizici u pogledu vjerovatnoće nastanka i značaja posljedica, pri čemu se Registar rizika ažurira najmanje jednom godišnje, a Akcionim planom definišu mjere za eliminisanje ili smanjenje rizika na prihvatljiv nivo. U tom kontekstu, tokom 2026. godine Agencija će pristupiti izradi strateškog plana Agencije kao ključnog planskog dokumenta za definisanje srednjoročnih ciljeva, prioriteta i pravaca razvoja, koji će predstavljati osnov za dalje unapređenje sistema upravljanja, upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola. Istovremeno, Agencija će pripremiti izvještaje o sprovođenju i unapređenju sistema upravljanja i kontrola, plan za održavanje kontinuiteta poslovanja i obezbjeđenje ostvarenja strateških i operativnih ciljeva, analizu efikasnosti unutrašnjih kontrola i sistema razmjene informacija, interne i eksterne komunikacije u

Agenciji, plan obuka zaposlenih, plan za unapređenje upravljanja i unutrašnjih kontrola, kao i ažurirati Knjigu procedura poslovnih procesa.

Agencija će u 2026. godinu preduzeti odgovarajuće aktivnosti po pitanju ovjere sistema za mjerenje i naplatu usluga elektronskih komunikacija, u skladu sa zakonom.

3.3. IZRADA PLANOVA, IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA O TRŽIŠTIMA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKE DJELATNOSTI

U toku 2026. godine Agencija će kontinuirano pripremati planska i analitička dokumenta kojima se obezbjeđuje sveobuhvatno praćenje i ocjenjivanje stanja u sektorima elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti. Ove aktivnosti obuhvataju redovno prikupljanje, obradu i analizu podataka iz različitih izvora – od operatora, državnih institucija, relevantnih međunarodnih tijela, kao i podataka koje Agencija generiše sopstvenim analizama, mjerenjima, istraživanjima i nadzorom. Na osnovu prikupljenih podataka izrađuju se sveobuhvatni analitički i informativni dokumenti koji služe kao glavni alat za procjenu stanja sektora, praćenje tržišnih i investicionih trendova, efekata regulatornih mjera. Njihova priprema se realizuje u godišnjim, polugodišnjim, kvartalnim i mjesečnim intervalima, čime se obezbjeđuje kontinuirano i pravovremeno informisanje Savjeta Agencije, nadležnih institucija, tržišnih učesnika i građana. Sadržaj obuhvata ključne tehnološke, infrastrukturne, finansijske i statističke pokazatelje, stanje konkurencije, ostvarivanja prava korisnika, efikasnost upravljanja radio-frekvencijskim spektrom i numeracijama, zaštita i kvalitet elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga, kao i pregled aktivnosti nadzora i drugih postupaka koje Agencija sprovodi u okviru svojih nadležnosti.

Poseban segment čine analize i informacije koje se pripremaju po potrebi, kao odgovor na specifične zahtjeve državnih organa, međunarodnih organizacija ili razvoj tržišnih okolnosti. Ove analize omogućavaju brzu procjenu situacija u kojima je neophodna dodatna regulatorna aktivnost, uvođenje novih politika, prilagođavanje postojećih mjera ili informisanje javnosti o pitanjima od posebnog značaja.

Osim obaveza propisanih Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o poštanskoj djelatnosti, Agencija, radi obezbjeđivanja transparentnosti i dobrog upravljanja, priprema i dokumenta koja proizlaze iz obaveza po posebnim zakonima. Njima se obezbjeđuje transparentnost finansijskog poslovanja, uredno sprovođenje javnih nabavki, upravljanje unutrašnjim kontrolama, zaštita integriteta, kao i usklađenost sa standardima dobrog upravljanja u javnom sektoru. Ova dokumenta istovremeno predstavljaju važan mehanizam za praćenje organizacionog, finansijskog i administrativnog funkcionisanja Agencije, kao i za jačanje institucionalne odgovornosti i planiranje unapređenja rada.

Realizacijom navedenih aktivnosti, Agencija obezbjeđuje pouzdanu, dosljedno ažuriranu i analitički utemeljenu bazu podataka i pokazatelja, koja je ključna za sprovođenje regulatorne politike i donošenje odluka utemeljenih na dokazima, kao i za unapređenje transparentnosti, tržišne efikasnosti i zaštite interesa korisnika i učesnika na tržištu.

3.4. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA U CRNOJ GORI I MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

3.4.1. Saradnja sa državnim organima i institucijama u Crnoj Gori

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o poštanskim uslugama, Agencija će u 2026. godini sistematski unapređivati saradnju sa nadležnim organima i institucijama u Crnoj Gori radi dosljedne primjene propisa, efikasnijeg planiranja i razvoja infrastrukture i jačanja zaštite korisnika. Saradnja će se odvijati sa Ministarstvom ekonomskog razvoja u sprovođenju zakona i strateških dokumenata, sa nadležnim organom za zaštitu konkurencije kroz pribavljanje mišljenja i pokretanje postupaka u slučajevima narušavanja konkurencije, sa organom nadležnim za zaštitu potrošača, kao i sa organima nadležnim za zaštitu prostora i izgradnju, zaštitu životne sredine (uključujući zaštitu od nejonizujućeg zračenja), audiovizuelne medijske usluge, zaštitu podataka o ličnosti, informacionu bezbjednost, zaštitu kritične informatičke infrastrukture, unutrašnje poslove, nacionalnu bezbjednost i odbranu, te državne puteve. Po potrebi, biće uključeni i drugi nadležni organi radi cjelovitog sprovođenja propisa iz nadležnosti Agencije.

Poseban prioritet biće jačanje saradnje sa Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine kako bi elektronska komunikaciona infrastruktura i mreže imale adekvatan tretman u planskim dokumentima i tehničkoj dokumentaciji. Agencija će insistirati na obavezno uključivanje elektronske komunikacione infrastrukture u urbanističko-tehničke uslove i projektnu dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju stambeno-poslovnih objekata, saobraćajne infrastrukture i drugih objekata pogodnih za instalaciju mreža. Istovremeno, u saradnji sa nadležnim organima i lokalnim samoupravama, radiće se na pojednostavljivanju i ubrzavanju postupaka izdavanja dozvola za gradnju elektronskih komunikacionih mreža, kao i na ujednačavanju administrativne prakse na teritoriji države. Navedene mjere biće implementirane kroz prostorne planove i prateće regulatorne akte.

Radi efikasnog upravljanja RF spektrom i primjene plana namjene i raspodjele radio-frekvencija, Agencija će, pored saradnje sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, nastaviti koordinaciju sa organima i institucijama nadležnim za bezbjednost civilnog vazdušnog i pomorskog saobraćaja, unutrašnje poslove, nacionalnu bezbjednost i odbranu, kao i sa regulatorom za audiovizuelne medijske usluge.

U svrhu racionalnog korišćenja materijalnih dobara javne uprave, razmjene podataka i unapređenja rada u sektorima elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, biće nastavljena i produbljena saradnja sa institucijama sa kojima su zaključeni sporazumi: Agencijom za zaštitu konkurencije, Upravom za nekretnine, Upravom za statistiku, Institutom za standardizaciju, Zavodom za hidrometeorologiju i seizmologiju, Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Agencijom za civilno vazduhoplovstvo, Upravom za pomorsku sigurnost i upravljanje lukama, Agencijom za zaštitu životne sredine, Agencijom za audiovizuelne medijske usluge, Agencijom za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, Upravom za ljudske resurse, Inženjerskom komorom Crne Gore, Elektrotehničkim fakultetom i Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti. Po potrebi, saradnja će se proširiti i na druge organe javne uprave, radi ekonomičnosti i sinergije u korišćenju resursa.

Predstavnici Agencije nastaviće učešće u tijelima, timovima i radnim grupama formiranim odlukama Vlade Crne Gore, ministarstava i Privredne komore, uključujući Koordinaciono tijelo za upravljanje digitalnom transformacijom, Nacionalni međuresorni operativni tim za prevenciju i suzbijanje nasilnog ekstremizma, terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, međuresorne radne grupe za praćenje mjera u domenu AML/CFT, koordinaciona tijela za Berlinski proces, Savjet za informacionu bezbjednost, savjetodavno tijelo MIXP-a i Nacionalni međuresorni operativni tim za otpornost.

Agencija će aktivno sarađivati sa Ministarstvom evropskih poslova u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, kroz učešće u pododboru za inovacije, ljudske resurse, informaciono društvo i socijalnu politiku, te u radnim grupama za pripremu pregovora u okviru poglavlja 3 (Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga), 10 (Informaciono društvo i mediji) i 28 (Zaštita potrošača i zdravlja).

U domenu zajedničkog planiranja, izgradnje i zaštite elektronske komunikacione infrastrukture, Agencija će koordinisati aktivnosti sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, Ministarstvom prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Ministarstvom saobraćaja, Upravom za saobraćaj, Inženjerskom komorom Crne Gore i jedinicama lokalne samouprave, sa posebnim ciljevima: prevencije oštećenja infrastrukture, podsticanja zajedničkog korišćenja postojeće infrastrukture, unapređenja planiranja i transparentnijih procedura, te efikasnijeg izdavanja odobrenja za izgradnju mreža i njihovih elemenata.

U cilju implementacije odredbi Zakona o platnom prometu Agencija će sarađivati sa Centralnom bankom Crne Gore.

Agencija će, takođe, jačati saradnju sa akademskom zajednicom u Crnoj Gori, posebno sa Univerzitetom Crne Gore, u cilju daljeg razvoja MIXP-a, uspostavljanja i unapređenja IPv6 laboratorije i podsticanja migracije na IPv6 na nacionalnom nivou. Dodatno, Sporazum o saradnji sa CANU (jul 2024) biće realizovan, uz uspostavljanje saradnje i sa drugim univerzitetima. Ovakav

okvir saradnje doprinosi transferu znanja, podizanju kompetencija i stvaranju uslova za bržu digitalnu transformaciju i sigurniji razvoj elektronskih komunikacija i poštanskih usluga.

3.4.2. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U okviru međunarodnih aktivnosti, Agencija planira učešće u radu najznačajnijih institucija iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti i to:

- Tijelom evropskih regulatora za elektronske komunikacije (BEREC),
- Grupom nezavisnih regulatora (IRG),
- Evropskom Regulatornom Grupom za poštanske usluge (ERGP),
- Konferencijom evropskih administracija za poštu i telekomunikacije (CEPT),
- Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU),
- Svjetskim poštanskim savezom (UPU),
- Grupom za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom (RSPG),
- Savjetom za regionalnu saradnju (RCC)
- Evropskim komitetom za poštansku regulaciju (CERP),
- Centralno evropskim sporazumom o slobodnoj trgovini (CEFTA),
- ETSI (European Telecommunications Standard Institute),
- Evropskom mediteranskom regulatornom grupom (EMERG)
- RIPE NCC.

Saradnja Agencije biće realizovana kroz aktivno učešće predstavnika u radu međunarodnih i evropskih tijela, radnih grupa, foruma, radionica i programa obuka koji se bave razvojem, regulacijom, bezbjednošću i harmonizacijom elektronskih komunikacija i poštanskih usluga. To obuhvata učešće u stručnim grupama CEPT-a, ECC-a i RSPG-a, posebno u oblastima radiokomunikacija, numeracije, elektronskih mreža i usluga, bezbjednosti, kao i pripreme za Svjetsku konferenciju o radiokomunikacijama 2027. godine. Agencija će takođe učestvovati u aktivnostima ITU-a, BEREC-a, IRG-a, CERP-a, ERGP-a, EMERG-a, ENISA-e i ETSI-a, kroz plenarne sjednice, ekspertske grupe, seminare, radionice, obuke i projektne timove, čime će doprinositi razmjeni znanja i iskustava, jačanju kapaciteta u oblasti sajber bezbjednosti i usklađivanju nacionalnih propisa sa evropskim i međunarodnim standardima.

U oblasti upravljanja, kontrole i monitoringa RFspektra, biće nastavljeno učešće u CEPT/ECC (uključujući WG FM/PT22) i RSPG procesima, sa fokusom na mjerne tehnike, standardizaciju procedura, statistiku interferencija i sprovođenje regulative. Aktivnosti uključuju pripremu zajedničkih stavova evropskih administracija za WRC-27 u čitavom studijskom ciklusu 2024–2027. godine, uz preuzete obaveze koordinacije za pojedine tačke dnevnog reda. Paralelno se nastavlja regionalna saradnja na koordinaciji radio-frekvencija i praćenju implementacije

sporazuma sa susjednim administracijama, s naročitim akcentom na rješavanje štetnih interferencija u opsezima 700 MHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz.

Saradnja obuhvata i druga regulatorna pitanja iz nadležnosti Agencije: numeraciju i adrese, mapiranje elektronske komunikacione infrastrukture, zaštite i zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture, univerzalne usluge, analize tržišta, regulaciju cijena i troškovne modele, sigurnost mreža i usluga i zaštitu korisnika, kao i poštansku djelatnost. U tom cilju sprovede se ciljane studijske posjete regulatornim tijelima koja su ostvarila mjerljiv napredak u navedenim oblastima (npr. HAKOM, AKOS, RATEL i dr.), a stečena iskustva koristiće se za planiranje i realizaciju daljih aktivnosti. Posebno je planirana posjeta HAKOM-u radi razmjene iskustava o formiranju „korpi usluga“ za poređenje maloprodajnih cijena u elektronskim komunikacijama.

Shodno potpisanim memorandumima o saradnji sa drugim regulatornim tijelima iz EU, u cilju razmjene praktičnih iskustava i detaljnog upoznavanja sa svim redovnim i vanrednim zadacima i procedurama u svakodnevnom radu u oblasti kontrole i monitoringa RF spektra, tokom 2026. godine Agencija bi trebala da dogovori da zaposleni u ovom odsjeku obave studijske posjete nekim od ovih tijela. S tim u vezi, tokom 2026. godine bi bilo korisno dogovoriti i posjetiti monitoring službu makar jedne države EU u kojoj se koristi ista ili veoma slična oprema i softver za kontrolu i monitoring RF spektra. Ovo bi u osnovi podrazumijevalo da predstavnici Agencije zajedno sa kolegama iz monitoring službe određeni broj dana rade na njihovoj kontrolno-mjernoj opremi i softveru, te potom razmijene praktična iskustva u obradi i analizi dobijenih kontrolno-mjernih rezultata. Osim toga, određene posjete bi bile i sa ciljem da se vidi kako je realizovano tijesno povezivanje monitoringa i upravljanja RF spektrom, kao i rješenja automatizovanog monitoringa RF spektra kod nekih država koje to imaju implementirano.

Predsjednik Savjeta Agencije učestvuje u radu miniborda BEREC-a, čime se obezbjeđuje neposredno uključivanje Agencije u strateške rasprave i procese odlučivanja na evropskom nivou u oblasti regulacije elektronskih komunikacija. Ovo članstvo omogućava blagovremenu razmjenu informacija, uvid u aktuelne regulatorne trendove i prioritete EU, kao i jačanje institucionalne vidljivosti i kredibiliteta Agencije u okviru evropske regulatorne zajednice. Učešće u minibordu BEREC-a doprinosi i kvalitetnijem prenošenju evropskih regulatornih praksi i smjernica u nacionalni regulatorni okvir. Pored učešća Predsjednika Savjeta Agencije u radu miniborda BEREC-a, predstavnici Agencije aktivno učestvuju u radu tematskih radnih grupa BEREC-a, u skladu sa oblastima svoje nadležnosti i stručne ekspertize. Kroz angažman u radnim grupama, Agencija doprinosi i prati izradu analiza, smjernica i zajedničkih stavova na evropskom nivou, istovremeno stičući dragocjena praktična znanja i iskustva koja se koriste u unapređenju nacionalnog regulatornog okvira i regulatorne prakse.

U kontekstu pravnog i regulatornog usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije, Agencija će kontinuirano pratiti razvoj i implementaciju ključnih evropskih zakonodavnih i regulatornih

akata relevantnih za oblast elektronskih komunikacija. Nakon stupanja na punu primjenu GIA, Agencija će sprovesti ciljane stručne posjete, konsultacije i razmjenu iskustava sa nadležnim institucijama i regulatornim tijelima država članica EU, sa ciljem blagovremenog sagledavanja normativnih, institucionalnih i operativnih zahtjeva koje ovaj akt nameće. Ove aktivnosti će omogućiti pravovremenu pripremu nacionalnog zakonodavnog i podzakonskog okvira, kao i prilagođavanje internih procedura i kapaciteta Agencije za efikasnu primjenu GIA u praksi. Tokom 2026. godine biće nastavljeno aktivno praćenje razvoja i primjene DSA, kao i uključivanje Agencije u relevantne međunarodne i regionalne aktivnosti koje se odnose na njegovu implementaciju. Poseban fokus biće stavljen na razmjenu iskustava i dobrih praksi sa administracijama i državama u kojima su nezavisni regulatori već određeni kao koordinatori digitalnih usluga (*Digital Services Coordinators – DSC*), sa ciljem jačanja institucionalnih kapaciteta i obezbjeđivanja pune spremnosti Agencije za eventualno učešće u nacionalnim koordinacionim tijelima i preuzimanje dodatnih nadležnosti u ovoj oblasti. Ove aktivnosti će omogućiti pravovremeno sagledavanje regulatornih, organizacionih i tehničkih zahtjeva koje donosi DSA, kao i prilagođavanje nacionalnog institucionalnog okvira u skladu sa međunarodnim iskustvima i najboljom evropskom praksom.

Regionalna saradnja u okviru RCC biće nastavljena kroz rad tematskih grupa (roaming, širokopojasni pristup, 5G, DESI) i učešće u savjetodavno-koordinacionoj grupi Regulatornog dijaloga EU – Zapadni Balkan, uz kontinuitet obaveza na implementaciji sporazuma o snižavanju cijena roaming usluga u WB6 i između EU i WB6.

Radi šire razmjene stručnih saznanja i prezentacije rezultata, Agencija će obezbijediti učešće predstavnika na relevantnim kongresima i konferencijama u zemlji i regionu, među kojima su: Telfor, Postel, Regulatorna konferencija – Ohrid, BIHTEL – Sarajevo, RIPE NCC SEE, MWC Barcelona, itd.

U segmentu poštanskih usluga planirano je kontinuirano učešće u ERGP i CERP radnim grupama, u aktivnostima UPU i CEFTA ekspertske grupe, uz međunarodne skupove i studijske posjete usmjerene na regulaciju kvaliteta, prekograničnu dostavu i ekonomske aspekte sektora, kao i učešće na godišnjoj Parcel + Post Expo izložbi dostignuća i inovacija u oblasti poštanskih usluga.

Sprovođenjem navedenih međunarodnih aktivnosti obezbijediće se pravovremena harmonizacija sa evropskim i međunarodnim pravilima, jačanje tehničkih i institucionalnih kapaciteta, unapređenje kvaliteta regulatornih instrumenata i veća predvidljivost tržišnog okvira.

3.4.3. Organizacija međunarodnih skupova i radionica

1. Organizacija Međunarodne konferencije "Regulatorna djelatnost u sektoru elektronskih komunikacija"

Agencija će i 2026. godine, nastaviti sa organizacijom tradicionalne međunarodne konferencije regulatora pod nazivom „Regulatorna djelatnost u sektoru elektronskih komunikacija“, na kojoj učešće prevashodno uzimaju predstavnici regulatornih tijela zemalja iz regiona Centralne i Jugoistočne Evrope, predstavnici međunarodnih institucija čija djelatnost je isključivo vezana za oblast elektronskih komunikacija, kao i predstavnici nadležnih ministarstava i operatora. Ovaj međunarodni skup Agencija tradicionalno organizuje sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije.

2. Organizacija radionica u vezi korišćenja i zaštite elektronske komunikacione infrastrukture

Agencija je već organizovala radionice na temu upoznavanje lokalnih uprava i komunalnih preduzeća sa Zakonom o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina ("Sl. list CG", br. 01/22), obavezama po Zakonu o elektronskim komunikacijama, Geoportalom Agencije i obavezama u vezi sa elektronskom komunikacionom infrastrukturom prema Zakonu o uređenju prostora ("Sl. list CG", br. 19/25) i Zakonu o izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 19/25). Imajući u vidu postignute rezultate sa organizacijom radionica će se nastaviti i u 2026. godini. Planira se da se uključe sve institucije koje mogu doprinijeti bržem razvoju elektronskih komunikacija i zaštititi postojeće elektronske komunikacione infrastrukture. Teme ovih radionica biće proširene i sa upoznavanjem lokalnih samouprava sa odredbama Zakona koje se tiču korišćenje dobra od opšteg interesa i nepokretnosti u državnoj imovini i imovini lokalne samouprave na osnovu prava nužnog prolaza za novu elektronsku komunikacionu infrastrukturu.

3. Organizacija sastanka NaN2 podgrupe

U okviru međunarodne saradnje i aktivnog učešća u radu Grupe za numeracije i mreže (NaN – Numbering and Networks) pri Komitetu za elektronske komunikacije (ECC) u okviru CEPT-a, planirano je da Agencija u 2026. godini bude domaćin jednog od sastanaka NaN2 podgrupe, koja se bavi pitanjima prenosivosti brojeva, promjene operatora i regulatornim aspektima mrežnih tehnologija. Ova podgrupa razmatra iskustva i regulatorne prakse članica u implementaciji odredbi iz Evropskog koda o elektronskim komunikacijama (EECC), čime doprinosi usklađivanju nacionalnih politika sa evropskim standardima.

Sastanak se planira u jednom od redovnih termina – martu, maju ili oktobru 2026. godine – i trajaće dva dana, u hibridnom formatu (fizičko i online prisustvo). Očekuje se ukupno između 40 i 50 učesnika, od čega bi oko 20 učesnika prisustvovalo fizički.

4. Obilježavanje 25. godina postojanja Agencije

U 2026. godini planirano je obilježavanje 25 godina rada Agencije kroz niz aktivnosti kojima će se afirmisati uloga i značaj Agencije u razvoju sektora elektronskih komunikacija i poštanskih usluga u Crnoj Gori. Tim povodom biće organizovan svečani događaj sa učešćem predstavnika državnih organa, regulatornih tijela iz regiona i EU, operatora, akademske zajednice i drugih zainteresovanih strana. U okviru obilježavanja jubileja planirana je izrada prigodne publikacije o razvoju regulatornog okvira i tržišta u prethodnih 25 godina.

5. Organizacija okruglog stola – prezentacija studije izvodljivosti PWS

U okviru aktivnosti radne grupe za uvođenje sistema javnog uzbunjivanja (Public Warning System – PWS) u Crnoj Gori, planirano je sprovođenje završne faze projekta „Feasibility study on implementation of PWS in Montenegro“. Na osnovu nacрта Studije izvodljivosti, Tehničkog izvještaja i Plana implementacije, tokom januara 2026. godine biće organizovana jednodnevna radionica u Crnoj Gori. Cilj radionice je da se, uz učešće svih relevantnih zainteresovanih strana u vezi sa implementacijom i korišćenjem PWS, izvrši validacija Studije izvodljivosti i time formalno zatvori navedeni projekat. Ovaj projekat se sprovodi u saradnji sa ITU-om.

6. Organizacija okruglog stola na temu Izazovi u implementaciji 5G mobilnih mreža u Crnoj Gori

U okviru okruglog stola razmatraće se aktuelno stanje i stepen implementacije 5G mobilnih mreža u Crnoj Gori, sa osvrtom na tehničke karakteristike i mogućnosti 5G sistema, vrste usluga i scenarije njihove primjene. Diskusija će obuhvatiti iskustva drugih zemalja u razvoju i eksploataciji 5G mreža, potencijalna područja njihove napredne primjene u nacionalnom kontekstu, kao i efekte koje 5G tehnologija ima na građane, privredu i digitalnu transformaciju društva. Posebna pažnja biće posvećena identifikaciji izazova, rizika i razvojnih pravaca daljeg unapređenja 5G mreža, kao i komunikaciji sa javnošću u cilju jačanja povjerenja i razumijevanja koristi ove tehnologije.

7. Organizacija okruglog stola u saradnji sa CANU na temu Izazovi u regulativi budućih telekomunikacionih mreža 5G/6G

U okviru okruglog stola razmatraće se ključni regulatorni izazovi razvoja i daljeg unapređenja 5G mreža, kao i pripreme za buduće 6G tehnologije, uključujući pitanja bezbjednosti i integriteta komunikacija, zaštite privatnosti i podataka i regulatorne implikacije novih tehnoloških rješenja. Diskusija će obuhvatiti identifikaciju potencijalnih ograničenja, barijera i rizika u razvoju i regulaciji 5G/6G mreža, razmjenu iskustava i pristupa za njihovo prevazilaženje, kao i razmatranje mogućih razvojnih pravaca i regulatornih okvira za 6G tehnologije u Crnoj Gori, uz naglasak na transparentnu i proaktivnu komunikaciju sa javnošću.

3.5. OBEZBJEĐIVANJE MATERIJALNO-TEHNIČKIH I JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA

Tokom 2026. godine Agencija će nastaviti aktivnosti na jačanju materijalno-tehničkih kapaciteta, kroz njihovo adekvatno održavanje i tehnološki razvoj, kao i kadrovskih kapaciteta, kroz kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenih u Agenciji i zapošljavanje novih izvršilaca, u cilju obezbjeđivanja kvalitetnog i efikasnog sprovođenja zakonskih nadležnosti Agencije.

A. Razvoj i održavanje materijalno-tehničkih kapaciteta

Agencija će u 2026. godini nastaviti sa daljim razvojem i unapređenjem materijalno-tehničkih kapaciteta, kroz njihovo redovno održavanje, tehnološku modernizaciju i sprovođenje mjera koje obezbjeđuju sigurnost i stabilnost rada sistema i objekata. Ključni prioriteti odnose se na unapređenje informaciono-komunikacione infrastrukture, digitalnu transformaciju poslovnih procesa, jačanje informacione bezbjednosti, energetske efikasnost i fizičko-tehničku zaštitu.

U skladu sa planovima zaštite objekata Agencije, odobrenim od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, realizovaće se mjere zaštite koje obuhvataju tehnička i organizaciona poboljšanja bezbjednosti objekata, opreme i zaposlenih.

Shodno Planu razvoja informacionog sistema i Planu unapređenja informacione bezbjednosti, planirana je modernizacija informacionog sistema Agencije radi efikasnijeg sprovođenja poslovnih procesa, upravljanja registrima i bazama podataka, elektronskog upravljanja dokumentima, praćenja postupaka javnih nabavki, izrade izvještaja i razvoja aplikacija za komunikaciju sa korisnicima. U tom cilju, u 2026. godini planirane su sljedeće aktivnosti:

- zamjena zastarjelog komunikacionog hardvera i krajnje IT opreme savremenijim uređajima;
- uvođenje dodatnih sistema za analizu saobraćaja i malicioznog sadržaja, kao i zaštite;
- unapređenje DRS sistema i server sale na GKMC radi uspostavljanja pune redundantnosti i veće sigurnosti informacionog sistema;
- tehnološko unapređenje registara, baza podataka i aplikacija, te sprovođenje integracije informacionog sistema radi automatizacije internih i eksternih procedura;
- formiranje zajedničke baze podataka dostupne svim stručnim službama Agencije;
- nabavka alata za unapređenje sajber bezbjednosti sistema Agencije (SIEM, skener ranjivosti, itd.);
- ažuriranje i proširenje politika, pravilnika, procedura i uputstava iz oblasti upravljanja informacionim sistemom i informacione bezbjednosti.

Agencija će angažovati specijalizovana tehnička i pravna lica za održavanje i razvoj postojećih informacionih servisa i aplikacija, uključujući bazu podataka elektronske komunikacione infrastrukture "Geoportal", sistem za prikupljanje podataka od operatora, sistem za mjerenje brzine pristupa internetu, sistem za upravljanje dokumentima, centralnu bazu prenesenih brojeva, portale

pokrivenosti i benchmarking-a kvaliteta signala mreža mobilne telefonije, alat „Kalkulator cijena“, registar „Ne zovi me“ i druge servise. Planirano je dalje unapređenje Registra operatora, Registra numeracije, Kalkulatora i sistema za prikupljanje i obradu tržišnih podataka, kao i održavanje informacionog sistema za promjenu operatora i prenos brojeva (ISPO).

Nastaviće se i razvoj Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra Crne Gore, u skladu sa Zakonom, Elaboratom o razvoju Sistema i planskim dokumentima Agencije. U tom okviru planirano je:

- obnavljanje okvirnog sporazuma o telekomunikacionom povezivanju kontrolno-mjernih stanica;
- redovno održavanje, kalibracija i popravke mjerne opreme i softvera;
- unapređenje udaljenih sistema na u smislu korišćenja zelene energije i samoodrživosti;
- priprema za implementaciju mreže RF senzora na području Glavnog grada;
- unificiranje koordinata, kota i naziva lokacija fiksnih radio-stanica radi formiranja jedinstvenog registra.

Agencija će nastaviti sa održavanjem i razvojem softvera za planiranje i upravljanje RF spektrom, kao i sprovođenjem nabavki za podršku i prilagođavanje postojećih licenci. Planirana je izrada javnog web portala baze dodijeljenih radio-frekvencija i nadogradnja portala mapa pokrivenosti signalima mobilnih mreža, FM emitera i digitalnih servisa.

Tokom 2026. godine Agencija će prioritetno usmjeriti investicione aktivnosti na unapređenje infrastrukture i radnog okruženja, sa posebnim naglaskom na:

- poboljšanje prostornih kapaciteta i funkcionalnosti radnih prostora,
- modernizaciju i optimizaciju voznog parka,
- integraciju obnovljivih izvora energije u operativne procese,
- sprovođenje mjera energetske efikasnosti i dekarbonizacije u cilju smanjenja ukupne emisije CO₂.

Navedene aktivnosti predstavljaju dio kontinuiranog opredjeljenja Agencije ka stvaranju efikasnog i funkcionalnog poslovnog ambijenta i imaju za cilj povećanje kvaliteta rada zaposlenih i ostvarivanje održivog i ekološki odgovornog poslovanja Agencije, kao i smanjenje operativnih troškova.

U toku 2026. godine Agencija će otpočeti procedure standardizacije poslovanja u skladu sa ISO 9001 i ISO 27001. Takođe, planirano je inoviranje, reorganizacija, digitalizacija i automatizacija poslovnih procesa i procedura, uključujući uvođenje naprednih tehničkih rješenja usmjerenih na povećanje stepena digitalizacije poslovanja. Pored ovoga, biće unaprijeđen i sistem izvještavanja i analize performansi radnog učinka.

U svom radu Agencija planira da iskoristi i napredne savremene poslovne alate, među kojima su i oni bazirani na vještačkoj inteligenciji.

B. Jačanje kadrovskih kapaciteta i stručno usavršavanje

Agencija će u 2026. godini nastaviti sa jačanjem kadrovskih kapaciteta i stručnim osposobljavanjem zaposlenih, u cilju unapređenja kvaliteta, efikasnosti i profesionalizma u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti. Poseban fokus biće na obezbjeđivanju dovoljnog broja kompetentnih i specijalizovanih kadrova, kontinuiranom stručnom razvoju zaposlenih, te jačanju međusektorske saradnje i organizacione svijesti i kulture.

Stručno usavršavanje zaposlenih realizovaće se kroz obuke, seminare, konferencije, studijske posjete i online kurseve organizovane od strane domaćih i međunarodnih institucija i organizacija. Programi usavršavanja obuhvatiće teme iz oblasti regulatornih politika, upravljanja ograničenim resursima, implementacije ISO standarda, informacionih tehnologija i informacione bezbjednosti, poslovnih vještina, računovodstva, revizije i finansijskog upravljanja, vještačke inteligencije, kao i korišćenja savremenih digitalnih alata. Agencija će obezbijediti stručnu literaturu i pristup relevantnim bazama podataka.

U okviru međunarodne saradnje planirano je učešće predstavnika Agencije na stručnim skupovima i radionicama koje organizuju regulatorna tijela, s ciljem razmjene iskustava i unapređenja regulatorne prakse. Poseban značaj imaće obuke i specijalizovani treninzi posvećeni implementaciji EU regulative u zakonska i podzakonska akta iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, kao i regulativi koja uređuje prava i zaštitu korisnika usluga. Plan obuhvata i programe obuke za rad sa kontrolno-mjernom opremom i softverom, te usavršavanje u oblastima koje se odnose na regulaciju univerzalnih usluga, elektronskih usluga, mapiranje širokopojasne infrastrukture i primjenu Uredbe o prekograničnoj dostavi paketa. Radi unapređenja efikasnosti i međusektorske saradnje, Agencija će organizovati interne edukativne radionice i aktivnosti usmjerene na razvoj timskog rada i organizacione svijesti i kulture. Planirano je dalje unapređenje uslova rada zaposlenih kroz obezbjeđenje odgovarajuće tehničke opreme, razmatranje omogućavanja fleksibilnih modela rada, kao i uvođenje dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Sprovođenjem ovih aktivnosti, Agencija će obezbijediti stabilan i održiv razvoj stručnih i administrativnih kapaciteta, povećati kvalitet i efikasnost u sprovođenju regulatornih zadataka, te osigurati kontinuirano usklađivanje sa evropskim standardima i najboljim praksama u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga.

4. CILJEVI I INDIKATORI USPJEŠNOSTI

Ciljevi Agencije su:

- Usklađivanje regulatornog okvira sa pravnom tekovinom EU i obezbjeđenje njegove potpune primjene;
- Obezbjeđenje uslova za unapređenje infrastrukture i implementaciju novih tehnologija u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti;
- Obezbjeđenje zaštite i podsticanje konkurencije na tržištima elektronskih komunikacija i poštanskih usluga;
- Obezbjeđenje visokog stepena dostupnosti i kvaliteta elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga i efikasne zaštite prava i interesa korisnika u odnosima sa operatorima;
- Stalno unapređenje kvaliteta rada, ostvarujući visoke standarde stručnosti i etike;
- Jačanje saradnje sa domaćim i međunarodnim institucijama, konstruktivna, vidljiva i aktivna uloga u ključnim međunarodnim organizacijama iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti.

U vezi sa prethodnim ciljevima ističemo sljedeće indikatore uspješnosti i aktivnosti koje će Agencija sprovesti tokom 2026. godine, odnosno srednjoročne planove i politike koje će se realizovati u periodu 2026-2028-2030, u cilju ispunjavanja ovih ciljeva.

- Usklađivanje regulatornog okvira sa pravnom tekovinom EU i obezbjeđenje njegove potpune primjene

Agencija će preko svojih predstavnika učestvovati u radu međuresorsnih radnih grupa na izradi nacрта prethodno pomenutih ali i drugih zakonskih rješenja, te shodno nadležnostima donositi nove podzakonske propise i vršiti izmjene i dopune postojećih, kako je to navedeno u Planu rada za 2026. godinu u poglavlju 2.1. Normativni dio.

Indikatori uspješnosti za propise koje donosi Agencija su da su propisi donijeti u navedenom vremenskom roku. Za propise koje donose Vlada Crne Gore i nadležno ministarstvo, indikator uspješnosti je da je Agencija pripremila stručne osnove i dostavila ih nadležnoj instituciji na dalje postupanje. Srednjoročni planovi i politike će biti vezane za planove i politike koje budu donijele Vlada Crne Gore i nadležna ministarstva, kao i međunarodne institucije poput BEREC-a, IRG, RSPG-a, ITU-a u oblasti elektronskih komunikacija, odnosno UPU-a, EPERG-a i drugih u oblasti poštanskih usluga.

- Obezbjeđenje uslova za unapređenje infrastrukture i implementaciju novih tehnologija u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti

U toku 2025. godine donesena su podzakonska akta, na osnovu novog Zakona o elektronskim komunikacijama kojima se detaljnije razrađuje pružanje univerzalne usluge. Do kraja 2025. godine biće određeni operatori univerzalne usluge, koji će početi pružati predmetne usluge počev od 25.01.2026. godine. Agencija će u toku 2026. godine pratiti razvoj i implementaciju univerzalne usluge od strane operatora univerzalnih usluga i raditi na afirmaciji univerzalne usluge, a posebna pažnja će biti posvećena implementaciji tehnologija kojima će se postići racionalnija i efikasnija realizacija priključaka na osnovu zahtjeva za pružanje univerzalne usluge.

Efikasno upravljanje RF spektrom je od naročite važnosti za uspješno dostizanje ovog cilja. U kontinuitetu će se sprovoditi postupci odobravanja korišćenja radio-frekvencija za različite radiokomunikacione službe u skladu sa Planom namjene i odgovarajućim planovima raspodjele radio-frekvencija. Vlada Crne Gore je donijela Plan namjene RF spektra u Crnoj Gori 2025. godine na predlog Agencije, i njegova primjena je počela. Agencija će preko svojih zaposlenih učestvovati u radu međunarodnih radnih grupa i tijela u cilju što bolje pripreme za učešće na Svjetskoj konferenciji o radiokomunikacijama koja će se održati 2027. godine. Paralelno se nastavlja regionalna saradnja na koordinaciji radio-frekvencija i praćenju implementacije sporazuma sa susjednim administracijama, s naročitim akcentom na rješavanje štetnih interferencija u opsezima 700 MHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz. Nastaviće se učešćem u radu međuresorsne radne grupe kako bi se obezbijedio adekvatan pravni osnov za uvođenje digitalnog radija. Na osnovu podnijetih zahtjeva operatora u skladu sa članom 226 Zakona, Agencija će sprovesti proceduru produženja važenja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz na period od 20 godina koji se smatra adekvatnim za povrat investicija u razvoj mreže.

Zakonom o elektronskim komunikacijama, Zakonom o uređenju prostora i Zakonom o izgradnji objekata propisane su obaveze Agenciji da na zahtjev nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju planskog dokumenta, dostave podatke o postojećim i planiranim elektronskim komunikacionim mrežama, elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi i povezanoj opremi u zoni zahvata planskog dokumenta, daje mišljenje na Nacrt planskog dokumenta, saglasnost na Predlog planskog dokumenta, saglasnost na glavni projekat u postupku izdavanja građevinske dozvole, uslove koje prema posebnim propisima izdaje organ za tehničke uslove (tehnički uslovi za državne i lokalne objekte od opšteg interesa).

Indikatori uspješnosti za ostvarivanje ovog cilja su pravovremeno završeni upravni postupci u vezi sa izdavanjem/produženjem važenja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, unapređenje regulatornog okvira kroz donošenja nove i izmjene i dopune postojeće podzakonske regulative, nastavak pružanja univerzalne usluge u sektoru elektronskih komunikacija, te unapređenje regulatornih uslova za dalji nastavak razvoja tržišta, veću dostupnost i bolji kvalitet servisa, implementaciju i dostupnost novih tehnologija, te u konačnom i redovno izvještavanje Savjeta Agencije kroz informacije i izvještaje navedene u poglavlju 2.3. Izrada planova, izvještaja i informacija o tržištima elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, ovog plana. Imajući u vidu

kompleksnost rješavanja štetnih interferencija, srednjoročni planovi i politike biće vezane za uspješno rješavanje ovih pitanja kroz saradnju sa administracijama susjednih država.

- Obezbjedenje zaštite i podsticanje konkurencije na tržištima elektronskih komunikacija i poštanskih usluga

Agencija će tokom 2026. godine, na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama i Odluke o relevantnim tržištima, sprovoditi postupke analiza relevantnih tržišta, te pratiti implementaciju regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kojima su na osnovu prethodno sprovedenih analiza tržišta nametnute regulatorne mjere.

Agencija će, shodno dinamici predviđenoj Metodologijom računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, tokom 2026. godine nastaviti sa praćenjem procesa regulatornog izvještavanja na bazi tekućeg troškovnog računovodstva (eng. CCA) i troškovnog standarda dugoročnih inkrementalnih troškova (eng. LRIC) operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Agencija će vršiti nadzor nad primjenom cijena veleprodajnih usluga propisanih primjenom rezultata *bottom-up* LRIC troškovnih modela za fiksne i mobilne elektronske komunikacione mreže.

Agencija će u 2026. godini, u saradnji sa izabranom konsultantskom kućom izračunati prosječno ponderisani trošak kapitala za 2025. godinu - WACC (*Weighted Average Cost of Capital*).

Tokom 2026. godine će se nastaviti sa daljim praćenjem implementacije Odluke iz 2020. godine od strane operatora što se ogleda u smanjenju maksimalnih prosječnih veleprodajnih cijena za uslugu prenosa podataka u romingu od 01.01.2026. godine, kao i ispravnom primjenom propisa za implementaciju navedene odluke. Uporedo sa ovim, u saradnji sa nadležnim ministarstvom, radiće se na usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa regulatornim okvirom koji je neophodan za implementaciju RLAH-a između EU i regiona Zapadnog Balkana.

Indikatori uspješnosti za ostvarivanje ovog cilja su završeni postupci analiza tržišta i utvrđivanje odgovarajućih regulatornih mjera, praćenje implementacije regulatornih mjera, procesa regulatornog izvještavanja nadzora nad primjenom cijena veleprodajnih usluga propisanih odgovarajućim troškovnim modelima, donošenje odluke o izračunu prosječno ponderisanog troška kapitala za 2025. godinu i redovno izvještavanje Savjeta Agencije kroz informacije i izvještaje navedene u poglavlju 2.3. Izrada planova, izvještaja i informacija o tržištima elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, ovog plana.

U vezi sa pružanjem usluga rominga indikator uspješnosti je završetak analize usklađenosti nacionalnog zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije i identifikovanje odredbi koje zahtijevaju dodatnu harmonizaciju, te utvrđivanje predloga izmjena Zakona o elektronskim

komunikacijama i odgovarajućih podzakonskih akata radi potpune usklađenosti sa regulativom Evropske unije u vezi rominga. Srednjoročni planovi i politike se odnose na kontinuiran proces sprovođenja analiza tržišta, propisivanja i praćenja implementacije regulatornih mjera, te zaključivanje sporazuma o pristupanju Crne Gore jedinstvenom EU tržištu rominga (RLAH – Roam Like at Home).

- Obezbjedenje visokog stepena dostupnosti i kvaliteta elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga i efikasne zaštite prava i interesa korisnika u odnosima sa operatorima

Agencija redovno prati stanje na tržištima koje reguliše, posebno sa aspekta dostupnosti i kvaliteta usluga, te zadovoljstva korisnika, koje obuhvata i zaštitu prava i interesa korisnika u skladu sa zakonom i ugovorima koje imaju sa pružaocima usluga. Ove aktivnosti sprovodi preko svojih zaposlenih kroz redovne aktivnosti, ili preko inspektora, u skladu sa njihovim nadležnostima propisanim zakonima.

Kao najznačajnije indikatore uspješnosti za ostvarivanje ovog cilja ističemo sljedeće: efikasno postupanje po prigovorima operatora, uz stalnu komunikaciju i edukaciju korisnika o njihovim pravima i interesima, objava uporednih parametara kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga na internet stranici te davanje preporuka operatorima za poboljšanje kvaliteta usluga, unapređenje sistema za mjerenje brzine pristupa internetu u cilju praćenja dostupnosti i kvaliteta pružanja usluge pristupa internetu, te promovisanje i povećanje broja korisnika koji koriste ovu aplikaciju koju je Agencija razvila, praćenje poštovanja principa mrežne neutralnosti, predlaganje mjera za njegovo poboljšanje i u slučajevima utvrđene diskriminacije i regulacije mrežnog saobraćaja preduzimanje odgovarajućih mjera, povećanje broja korisnika aplikacije Kalkulator cijena uz unapređenje postojećeg rješenja na način koji obezbjeđuje da krajnji korisnik osim po cijeni važeće ponude i usluge može uporediti i po kvalitetu (ako je ponuđen minimalni kvalitet usluge ili se od operatora zahtijeva objavljivanje takvih podataka). Sprovešće se istraživanja o zadovoljstvu korisnika cijenama i kvalitetom elektronskih komunikacionih usluga kao i istraživanje zadovoljstva korisnika poštanskih usluga ponudom i kvalitetom obavljanja poštanskih usluga u Crnoj Gori. Srednjoročni planovi i politike u vezi sa ovim ciljem su vezani za kontinuiranu edukaciju korisnika i samim tim povećanje njihovog zadovoljstva u vezi sa kvalitetom dostupnih i pruženih usluga od strane operatora elektronskih komunikacija i poštanskih usluga.

- Stalno unapređenje kvaliteta rada, ostvarujući visoke standarde stručnosti i etike

Agencija će u 2026. godini nastaviti sa daljim razvojem i unapređenjem materijalno-tehničkih kapaciteta, kroz njihovo redovno održavanje, tehnološku modernizaciju i sprovođenje mjera koje obezbjeđuju sigurnost i stabilnost rada sistema i objekata. Ključni prioriteti odnosiće se na unapređenje informaciono-komunikacione infrastrukture, digitalnu transformaciju poslovnih procesa, jačanje informacione bezbjednosti, energetske efikasnost i fizičko-tehničku zaštitu.

Agencija će u 2026. godini nastaviti sa jačanjem kadrovskih kapaciteta i stručnim osposobljavanjem zaposlenih, u cilju unapređenja kvaliteta, efikasnosti i profesionalizma u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti. Poseban fokus biće na obezbjeđivanju dovoljnog broja kompetentnih i specijalizovanih kadrova, kontinuiranom stručnom razvoju zaposlenih, te jačanju međusektorske saradnje i organizacione kulture.

Indikatori uspješnosti za ostvarivanje ovog cilja se ogledaju kroz zadovoljstvo operatora u razvoju i primjeni regulative, te stvaranja pogodnih, stabilnih i predvidivih uslova za njihovo poslovanje, odnosno kroz zadovoljstvo i percepciju javnosti u vezi sa efikasnošću, stručnošću i profesionalnom postupanju Agencije po različitim pitanjima i zahtjevima u vezi sa sektorima koje reguliše. Srednjoročni planovi i politike se odnose na procese edukacije stručnog kadra kroz učešće na domaćim i međunarodnim skupovima, sastancima radnih tijela i organizovanim obukama.

- Jačanje saradnje sa domaćim i međunarodnim institucijama, konstruktivna, vidljiva i aktivna uloga u ključnim međunarodnim organizacijama iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti.

Tokom 2026. godine nastaviće se saradnja sa institucijama na nacionalnom i međunarodnom planu, u skladu sa nadležnostima i statusom Agencije u tim institucijama. Na nacionalnom nivou, naročita pažnja će biti posvećena u vidu intenzivnog učešća u radu radnih grupa za pregovore sa Evropskom Komisijom, koje u konačnom trebaju doprinijeti da Crna Gora postan sljedeća punopravna članica EU u narednim godinama.

Indikatori uspješnosti za ostvarivanje ovog cilja su nastavak organizacije ITU-EKIP tradicionalnog skupa - Regionalnog regulatornog foruma, nastavak učešća u radnim tijelima BEREC-a, ITU-a, CEPT-a, RSPG-a, EMERG-a, UPU-a, ERGP-a, RCC-a i drugih. Takođe, tokom 2026. godine biće organizovan skup Grupe za numeracije i mreže (NaN – Numbering and Networks) pri Komitetu za elektronske komunikacije (ECC) u okviru CEPT-a, koja se bavi pitanjima prenosivosti brojeva, promjene operatora i regulatornim aspektima mrežnih tehnologija. S obzirom da je Predsjednik Savjeta Agencije izabran za člana Mini borda BEREC-a i IRG-a za 2026. godinu, ta aktivnost će doprinijeti aktivnijoj ulozi Agencije u radu BEREC-a i IRG-a, te dodatnom jačanju naše uloge u radu ovih tijela i u periodu nakon 2026. godine.

5. IZVRŠENJE PLANA RADA

U cilju efikasnijeg izvršenja Plana rada, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost će, shodno članu 9 Statuta Agencije, sačiniti Operativni plan za realizaciju Plana rada Agencije za 2026. godinu. Operativnim planom biće određeni izvršioci, rokovi izvršenja pojedinih poslova utvrđenih ovim Planom rada i odgovorni rukovodioci organizacionih jedinica.

Sredstva neophodna za realizaciju Plana rada Agencije za 2026. godinu planirana su Finansijskim planom Agencije za 2026. godinu.

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dr Milan B. Radulović, dipl.inž.el.